

Raamatud rongisõidule

Sel suvel tekkis Olustvere raudtee-jaama riiul sildiga: «Teele kaasa!» Rongisõitjad on sealt lugemist laenanud ning ettevõtmist Facebookis kiitnud, tegija jäi esialgu saladusse.

LK 3

Lastele kerge, täiskasvanutele raske

Mononukleosis on haigus, mille põeb läbi enamik inimesi. Ent mida eakam haigestunu on, seda raskemalt see üldjuhul kulgeb.

LK 7

Kui köögilaua on abikaasa tehtud supp, ei tohi seda solvata ja alustada söömist, ilma et oleks enne kaks pitsi härmas viina alla võtnud.

AGU LALL, endine politsei vanempressiesindaja

LK 4

Sakala juhtkiri

SISSEKIRJUTUS

Tudengid registreerivad end valimiste nimel viljandlasteks

STEN MAHOV
sten.mahov@ajaleht.ee

Eile pärastlõunal täitis mitu Viljandi kultuuriakadeemia tudengit avalduse, et saada Viljandi kodanikuks ja seeläbi lähenevatel valimistel osaleda. Paraku taskerdus ettevõtmine vähemalt esialgu bürokraatiasse.

Linnakodanikuks registreerimise idee peale oli tulnud teatrikunsti visuaaltehnoloogia osakonna neljanda aasta tudeng Pille-Riin Lillepalu koos sõpradega.

«Mõte saada Viljandi kodanikuks pole imetabane, sest me õpime siin koolis ning eelmise aasta sündmuste valguses tundsin, et akadeemia sõnaõigus linnas on väike,» rääkis Lillepalu. «See on ka loogiline, sest me ei ole kodanikud, aga kui oleksime, siis muudaksime nii mõndagi. Me ei ole tulnud lihtsalt läbi jooksmas, tuleme siia linna siiski elama.»

Küsimusele, kui palju tudengeid linnavalitsusse minna kavatseb, vastas ta, et eile oli see plaan ehk kümnel. «Sellist suurt aktsiooni täna ei ole, osa kavatseb minna ka homme ning ühehomme,» sõnas Lillepalu.

Akadeemiasse avaldusi täitma tulnud tudengid rõhutasid, et esimeses järjekorras tahavad nad end linnakodanikuks registreerida ning siis saab boonuseks valima minna. «Põhimõte on olla Viljandi elanik, sest kavatseta siia jääda ka edaspidi ning kui ma olen linna elanik, saan valida,» lausus kultuurikorralduse neljanda aasta tudeng Sten Arvi.

Vaja on omaniku allkirja

Kultuuriakadeemia kommunikatsiooni- ja projektitalituse juhataja Signe Susi sõnustas, et eile hommikul linnavalitsusest tagasi saadetud üks end Viljan-

Viljandi kultuuriakadeemia tudengid ootavad linnavalitsuse arhivaari-registripidaja ukse taga, et esitada viljandlasteks saamise avaldus.

ELMO RIIG

di elanikuks registreerida sooviv tudeng, kes elab akadeemia ühiselamus Oma Kodu. Põhjus oli selles, et tema ankeedile oli allkirja andnud akadeemia kahe ühiselamu majutusjuht Ölme Põlluste, kes polnud ühiselamu omaniku, Tartu ülikooli ametlik esindaja.

Seepeale pidas Susi nõu ülikooli juristidega ning hankis akadeemia direktorilt Anzori Barkalajalt tõendi, et majutusjuht on ülikooli esindaja.

Eile pärastlõunal koos tõendiga linnavalitsusse läinud Susi täheldas, et paljud tudengid soovivad end sisse kirjutada just ühiselamusse.

Küsimuse peale, kas võib tekkida ka olukord, kus ühiselamusse on sisse kirjutatud rohkem inimesi, kui seal tege-

likult kohti on, vastas akadeemia kommunikatsiooni- ja projektitalituse juhataja, et seda asjaolu eitada ei saa ning praktika on näidanud, et eri linnades on seda enne valimisi ka tehtud. «Seaduslikult on kõik õige,» lisas ta.

Oodati ministriumist vastust

Viljandi linnavalitsuse arhivaari-registripidaja Tiina Põder tõdes, et küsimusi tekitas tema kodanikuks registreerimise avalduse toonud noormehe väide, et samal aadressil kavatseb oma elukoha registreerida veel umbes sada üliõpilast.

«Tegin siseministriumile järelepärimise ning ootan vastuse ära,» lausus Tiina Põder eile Signe Susile. «Lisaks on

mul endiselt vaja omaniku ehk Tartu ülikooli allkirja ning et ma olen alati küsinud volikorra, pean uurima, kas teie toodud tõendist piisab,» jätkas ta.

Põder lausus, et seaduse kohaselt peab inimese elukohana olema kirjas koht, kus ta tööpoolest viibib. «Kui esitatavad dokumendid on korrektsed, saavad tudengid oma elukoha registreerida soovitud aadressile. Registreerida jõuab kätte vastavalt avalduste hulgale paari päevaga,» selgitas Põder.

Eile õhtupoolikul saabus siseministriumist vastus ning selle järgi pole ametnikel õigust toimingutest keelduda, sest kõik on seaduslik.

Eile esitasid oma avalduse kuus akadeemia tudengit, kes

Paljud mujalt Eestist kultuuripealinna õppima tulnud noored võivad olla sellega seotud võrdlemisi lühikest aega, kuid nende mõne aasta jooksul nad ikkagi elavad siin.

ILM

Täna puhub idatuul kii-
rusega 2–7 meetrit se-
kundis. Sooja on 18–21
kraadi. Päike tõuseb Vil-
jandis kell 6.43 ja loojub
kell 19.43.

VILJANDIS

Ait alustab hooaega

Täna kell 19 esinevad pärimusmuusika aida hooaja avapeol Silver Sepp, I Fratelli Tarzanelli ning Curly Strings.

Kohvik näitab filmi

Täna kell 19 näitab kohvik Fellin oma külalistele kulinaarset Prantsuse komöödiat «Peakokk», mille tegelased on kogenud peakokk ja noor köögi-
geenius.

Kinos linastub põnevusdraama

Täna kell 20 näeb Männimäe salonginos Australia psühholoogilist põnevusdraamat «Soovin, et oleksid siin».

EESTIS

Lodjaretk Emajõe Suursoosse

Täna kell 17.30 algab Tartust lodjakoja sadamast mõnus sügisene reis Emajõe. Retkel saab uudistada jõe pealt Tartu kesklinna ja uue silla kerkimist lhastesse, kui ka sügisest elu jõeluhtadel ja lõpuks ürgses Emajõe Suursoos. Tagasi Tartusse toob reisi-
jad buss, mis jõuab lodjakoja sadamasse kell 21.30.

Näitus daamist

Tallinnas Maarjamäe lossis saab vaadata näitust «Stiilne daam. Lady Ostapecki rõivad ja portreed Ameerikast».

JUHTKIRI

Aga miks ei peakski?

Viljandi kultuuriakadeemia tudengeid pole linnaelus näha olnud nii palju, kui oleks võinud. See tõttu on meeldiv tõdeda, et enne valimisi on selles oodata muudatust. Meeldiv on lugeda ka kooli neljanda aasta üliõpilase Pille-Riin Lil-lepalu sõnu tänase lehe esiküljel. Paljud mujalt Eestist kultuuriakadeemia õppima tulnud noored võivad sellega seotud olla võrdlemisi lühikest aega, kuid tõsi see ju on, et nende mõne aasta jooksul nad ikkagi elavad siin. Ning mida suurem hulk tudengeid tunneb kultuuriakadeemias õppimise ajal Viljandiga nii tugevat sidet, et nad seda oma kalliks koduks peavad, seda parem. Küllap me kõik tahame uskuda, et kultuuriakadeemias tudeerivad intelligent- sed, avatud meelte ja väärt ideedega ning hea analüüsivõimega noored.

Kõike eelöeldut arvesse võttes on täiesti loomulik, et akadeemia- lastele läheb neid ümbritsev korda ning et nad tahavad oma kodukoha elus kaasa rääkida. Asugu see kodukoht siis parasjagu kus tahes ja olgu see tema elupaigaks mõneks aastaks või pikemaks perioodiks. Eestis kehtiv valimisseadus näeb ette, et inimene saab kohalikel vali- mistel kaasa lüüa selles omavalitsus- ses, kuhu ta on sisse kirjutatud. Nii- siis on enda Viljandisse sissekirju- tamine mõõdapääsmatu, kui koha- lik poliitika inimesele korda läheb ja ta selles valimistel häälletamisega osaleda soovib. Kuid miks peakski asjalik noor seda mitte tahtma? Loodetavasti on tudengid läbi mõelnud, ega elukohamuudatus neile mõnd vajalikku ust ei sulge. Näiteks toetusi saab taotleda üks- nes sellest omavalitsusest, kuhu sa sisse oled kirjutatud.

REPLIIK

Hästi tehtud!

Kolmapäeva hommikul leidsin ma sarnaselt paljude teiste Eesti ajakir- janikega elektronkirjade hulgast läkituse Kaido Hõõvelsonilt ehk sumo- maadleja Barutolt. Süm- paatsest pressiteatest võis lugeda, et kuna põlvevi- gastar on osutunud oodatust rängemaks, teeb ta oma sport- laskarjääriga lõpparve.

Väike-Maarjast pärit mees ei olnud tänusõnadega kitsi ning kinnitas, et tundis kaugel Jaapanis kogu aeg Eesti tuge. «Meeldiv oli tavaliste inimeste, aga ka ajakirjanduse väga professionaalne ja lugupidav tähelepanu mu tegevuse vastu. See oli kokkuvõttes ehk suurim motivaator, sest Jaapanis te- gin tööd, aga mu kodu on Eestis ja mida eesti inimesed arva- vad, on sportlasele väga tähtis,» sedastas Hõõvelson. Niisiis ei jää üle muud kui tõdeda: hästi tehtud! Seda mitmes mõttes. Kõigepealt tuleb tunnustada muidugi Kaido Hõõvelsoni ennast. Ta on toonud Maarjamaa rahvale au ning olnud väärt eeskuju ilmselt suuremale hulga inimestele, kui enamik meist siin sumokaugel maal arvata oskab. Märkimist väärib aga seegi, et samuti on tublid olnud Baruto pöidlahoidjad ja tema tegevuse kajastajad. Mõeldes Hõõvelsoni natuurile, ma ei kahtlegi, et kõik pressiteates öeldu oli siiras.

KARL-EDUARD SALUMÄE
Sakala 433 0048

Paljud mujalt Eestist kultuuri- pealinna õppima tulnud noored võivad olla sel- lega seo- tud võrd- lemisi lühikest aega, kuid nende mõne aasta jook- sul nad ikkagi ela- vad siin.

Rahvuslased sissepoole

SAABUS MINUGI e-postkasti kutse tulla 28. septembril Tallin- na kuulama sõnavõtte teemal «ERSP 25 — milleks meile era- konnad?». See on tegelikult jät- kukonverents mullu asetleidnu- le, millega tähistati 20 aasta möödumist Mart Laari juhitud valitsuse tööle hakkamisest.

Konverents on mõeldud korduvana, kuigi ei ole selge, mida tahetakse korrata. Era- kondade arv ei ole kunagi lõp- lik ja parteide platvormid muutuvad, sest muutuvad poliitilised ülesanded nii riigi sees kui ka riikide vahel. Kor- rata on vaja rahvusluse vajalik- kust ning põhjendada, miks, mitte seda, kuidas Edgar Savi- saar turul tilli müüs, jättes sa- mas küsimata, kui palju ta müügikoha eest maksis ja kel- le till see üldse oli.

TÄHELEPANELIK VAATLEJA oleks võinud märgata, et Mart Laari aastapävakonverentsilt puudusid tema esimese vali- t- suse kolm ministrit ja remon- ditud valitsusest vähemasti üks minister: Jaan Leetsar, Andi Meister, mina ja Hain Rebas, kolm viimast kõik Eesti Rah- vusliku Sõltumatuse Parteist. Me ei leppinud isekeskis kokku, et me ei lähe, kuid meil ei olnud ka mingit tahtmist minna, sest too konverents oli paraadliik, mitte tõine.

Tõine on argipäev, näiteks kui sul tuleb Tartus seletada venekeelsele taksojuhile, mis toimub Süürias ja mida britid Damaskuse teel öieti tahavad. Kolm päeva varem tuli mul Tal- linnas ühel väga vana daami sünnipäeval selgitada Rootsi sõjapögenike pojale, kas Eestil on Afganistani islamivabariigis rahvuslikke huve või mitte. Te- ma meelest ei ole, see tähen- dab, et Eesti kaitsevaelased

PEETER OLESK

kirjandusteadlane, endine rahvastiku- ning haridus- ja kultuuriminister

teevad seal kaasa võõrvägede invasioonis ja kuuluvad seega ekspeditsioonijõudude koos- seis. Minu arusaamise koha- selt maksab Eesti nõndaviisi kinni selle osa NATO kollek- tiivkaitses, mis katab ka meid. Me ei kõnelnud Eesti era- kondadest, sest meie erakonda- del puudub neis asjus partei igale liikmele arusaadav seisu- koht. Piirdusime sellega, mis oli tol hetkel mõlemale jõukohane: tegime teineteisele oma isikli- ku seisukoha arusaadavaks. Jah, ma oleksin võinud pöö- rata jutu kodumaistele teema- dele ning jutustada värskeid muljeid Pollist, Loodist, aktsia- seltsist Viljandi Metall ja Olustverest, aga mees minu vastas ei tundnud põllumajan- dustoodete siseturgu ega maa- ilma kaubandusorganisatsio- ni poliitikat siseturu kaitsmise suhtes, välja arvatud kõige ül- disem deklaratsioon, et turg peab olema avatud.

MIDA ÜTLEB Isamaa ja Res Publica Liit (IRL) kodumaise lauaõuna toodangu kohta? Kas «Keetke moosi, sest siis on tööd ka moosivarastel, politseinikel, kohtunikel ja vangivalvuritel»? Tartumaa Vasula lauaõun on ümbruskaudsetes koolides praekõrvaseks kolmekuninga- päeva järel söödud, pärast se- da saavad lapsed niinimetatud avatud turult banaani. Ei, me ei tegelnud tol sünni- päeval erakondade ja keskvalit- suse sõimamisega. Samuti ei kü-

Rahvuslus kui poliitiline liikumine on Eestis tõmbunud endasse.

sinud me, kas ühelainsalgi meie erakonnal on vähemasti üks poliitiline doktriin, millel on prak- tiline sisu enamiku jaoks. Näiteks Kaitsealiidus on seatud praktiliseks eesmärgiks saavutada, et iga malevkonna liige, kellel pole arstlikke ega ealisi vastunäidustusi, teeks lä- bi sõduri baasõppe, sõltumata sellest, kus ta mobilisatsiooni korral teenib. Missugune võiks olla mingi poliitilise doktriini praktiline sisu suvalise erakonna lihtliik- me tarvis? Olgu selliseks doktriiniks «rahvuslik konservatiivsus» ehk parempoolsus väljaspool äärmusi. Eesti ajaloos vastab sellele ligikaudu Jaan Tõnisso- ni ideoloogia, mille aluspõhja üks osa oli omakorda Villem Reimani poliitiline joon. Kuidas peaks IRL-i lihtlii- ge käituma Mõisakülas rahvus-

liku konservatiivina, kui seal- ne elanikkond tahaks teada, kas Nokia müümine firmale Microsoft Corporation hinnaga 5,44 miljardit eurot on rahvus- likult konservatiivne tegu või puhas äri olukorras, kus Soomes arutatakse, kui suureks võiks üldise heaolu nimel riigi- võlga kasvatada? Mismoodi mina käituksin? Ma arvan, et parem on müüa kindlat eset, nagu oli Nokia, kui riigi sõltuvust irratsionaal- sest rahast.

EESTIL SEISAB see probleem juba väravas ühenduses Lääne- mere raudteega Rail Baltic, mil- le vastased ei ole veel lahtise suuga häält teinud. Ma ei ole se- niajani näinud ühtegi arvatust selle kohta, kui suurt kogust kaup mööda seda vedama ha- kataks ja mis kaup see üleüldse oleks. Igatahes ei saa see olla konteineritais kraane Poola ka- pitaliga firma Cersanit valamu- tele, mille tarneaeg on Tartus praegu kuni kolm nädalat, kus- juures Tartule lähim müügi- punkt asub Kiievis, mida Rail Baltic ei läbi. Ei saa olla põhju- seks, et Tartu ehitusmaterjalide poed nii suurt laoseisu ei taha. Rahvuslus kui poliitiline liikumine on Eestis tõmbunud endasse. See ei ole väljapääs, mistõttu õigesti talitavad need, kes sätivad esmalt paika oma elu kodutanumal ega seo oma tulevikku võimuga, nagu kes- taks see igavesti. Tartumaalt Rõngust on tea- da kümnekond talu, kust vöör- mündrid on pärit põlvest põl- ve. Kui võim jätkab nagu vöör- münder, kes trügib igal matu- sel kadunukeseks, siis konve- rentsidega rahvuslust au sisse ei sea. Sel juhul teenib konve- rentsilt kõige rohkem see, kes saali välja üürib.

Minu plakateid pole kunagi olnud

OLAV RENNO EKSI, väites kolmapäevases Sakalas, et ma olevat lubanud Viljandis üles riputada oma paraadport- reed. Ei praegustel valimistel ega ka kunagi enne pole ma lasknud trükkida ühtegi pla- katit oma fotoga, sest ma ei mõista valijaid, kes langeta- vad otsuse mingi näopildi või selle juures antud tühja luba- duse alusel.

Mis puutub kohalikel vali- mistel kandideerimisse, siis on oluline erinevus: riigikogu liik- mel ja ministril volikogu liik- me kohustused seadusjärgselt peatuvad, maavanema ja euro-

JAAK ALLIK

riigikogu liige Sotsiaaldemokraatlik Erakond

parlamendi liikme puhul aga valijatelt saadud mandaat tü- histub, juhul kui nad ei asu vo- likogus tööle.

Olen ka praegu peatatud mandaadiga Viljandi linnavo- likogu liige ja tegutsesin seal aastatel 2009—2011. Olles juba 30 aastat Viljandi elanik, on

mul põhiseaduslik õigus kandi- deerida volikokku ja kui vali- jad mind ka sel korral usalda- vad, asun seal töötama alates 2015. aasta aprillist, kui lõpe- vad minu saadikuvolitused riigikogus.

OLEN OLAV RENNOGA NÕUS, et parem oleks, kui riigikogu liikmed ja ministrid ei kandi- deeriks kohalikel valimistel, kui pole lubatud nende tegelik osavõtt kohalike volikogude tööst, mis on lubatud näiteks Soomes. Tegin erakonnas ette- paneku, et me pakuksime mit- tekandideerimise aumehelik-

ku moratooriumi teistele era- kondadele. Paraku lõppes see aruteluga, et sel juhul annaksi- me suure edu Keskerakonna- le, kel oleks Tallinnas lisaks Edgar Savisaarele välja panna kõik tegutsevad linnaosavane- mad.

Tegelikult oleks ühe-kahe riigikogu liikme kaasalöömine kohalikele volikogudele kasu- lik. Tallinnas näeks see aga väl- ja nii, et pool riigikogu kappaks mäest alla volikogu istungile. Just seepärast muudetigi mõni aeg tagasi seadust ja jälle kan- natab olukorra pärast Tallin- nas kogu Eesti.

PRÄÄNIK

Olustverelane Avo Ailt tegi ko- halikku rongipeatusesse raa- maturiituli, kust saab tasuta lugemist võtta.

PIITS

Ööl vastu kolmapäeva mur- ti Kolga-Jaanis sisse katlamaj- ja ja varastati hinnaline muru- niiduk.

UUDISED

Toimetaja MARKO SUURMÄGI, 433 0042, sakala@ajaleht.ee

14 818

Saabuvaltel valimistel soovib kogu Eestis kandideerida 14 818 inimest. Nende hulgas on 102 üksikkandidaati ning ülejäänud on jagunenud 632 erakonna ja 292 valimisliidu nimekirja vahel.

Olustveres elav tuntud kultuuriedendaja Avo Ailt loodab, et tänu tasuta raamatutele möödub rongisõit lõbusalt ja harivalt.

MARKO SAARM

PERROONIRIIUL

Muusikamees jagab tasuta raamatuid

EGON VALDARU
egon.valdaru@ajaleht.ee

Suve südames tekkis Olustvere raudteejaama perroonile kena raamaturiiul, juures silt: «Teele kaasa!» Rongisõitjad on sealt lugemist võtnud ning ettevõtmist Facebookis kiitnud. Tegija jäi esialgu saladusse.

Nüüd tunnistab Olustveres mitu aastakümnet kultuurielu edendanud ja meelelahutajana tuntust kogunud Avo Ailt, et algatuse taga seisab tema. «Mu ema oli väga suur lugeja ning nõukogude ajal, kui raamatud olid väga odavad, ostis ta neid meeletult kokku. Nüüd majapidamist revideerides mõtlesin, et kirjavara on liiga palju, aga niisama ära viskama seda käsi ei tõusnud,» selgitas ta.

Paigaldas öö varjus

«Mõtlesin, et raamatukogudes on teoseid niigi palju ja vana-dekodudes on tihti inimesed, kes enam väga palju ei loe,» ju-

tustas Avo Ailt. «Olen käinud mitmel korral ansambliga Prangli saarel esinemas ja vaagisin sinna hiljuti loodud raamatukogule annetamist.»

Ühtäkki tuli tal mõte, et võiks viia kirjasõna hoopis raudteejaama. Kui naine kodu laitis idee maha, peljates, et mees ennast narriks teeb, otustas too ikkagi proovida. Ta meisterdas vanadest laudadest riiuli, värvis selle kenasti üle, viis ühel ööl salaja raudteejaama ning täitis raamatutega.

«Ma ei teadnud, kuidas rahvas algatusse suhtub. Pelgasin, et äkki pekstakse eurostandardile mittevastav ja lah-tine riiul puruks ning puistatakse raamatud laiali. Õnneks midagi sellist ei juhtunud,» kõneles ta.

Romantiline oaas

Siitpeale on Ailt mitu korda nädalas riiulit revideerinud ja kodust võetud uute teostega täiendanud. Ta märkas, et raamaturead hõrenesid, aga vahel tekkis sinna ka võõraid köi-teid.

Tihti rongiga sõitev kunstnik Tõnu Kukk rääkis, et tema on sealt raamatuid lugemiseks

võtnud ja kodust tooduid ase-mele pannud. «Selline riiul ke-set betoonist perrooni teeb ole-mise märksa romantilisemaks ja hubasemaks,» kiitis ta.

Olustverelane Ellen Pallo ütles, et tema on samamoodi toiminud. «See tore algatus võiks ka teistesse jaamadesse levida. Paljudel inimestel na-pib ju raamatute ostmiseks raha. Pealegi on kirjavara seltsis rongis kihutada märksa meel-divam,» rääkis ta.

Edelaraudtee müügijuht Annemari Oherd ütles, et Olustvere raamaturiiulist ta midagi kuulnud ei ole, ent peab seda väga tervitatavaks. Tema teada üheski teises jaamas midagi samasugust ei ole.

«Juhul kui inimestel peaks analoogseid mõtteid tekkima, on hea, kui nad meiega ühen-dust võtavad — toetame igati. Ruumides saaksid riiulitel ka meie töötajad silma peal hoi-da,» rääkis ta. «Varem on meil olnud mõtteid tekitada luge-misnurk Balti jaama majja, sa-muti tahtsime tekitada raama-turiuuleid rongidesse.»

Oherd lisas, et kummastki mõttest ei saanud asja. Rongi-des jäi asi soiku turvalisuse kaalutlustel: suurel kiirusel

liikuv vagunis võiksid lahti-rappuvad raamatud olla ohtli-kud.

Lennujaamades levinud

Eesti bussijaamades, näiteks Mäos ja Jõgeval on raamatu-riiul, kust saab kirjavara koha-peal lugemiseks võtta. Tõnu Kuke teada on Tallinna lennu-jaamas riiul, kust saab raama-tuid tasuta võtta, samasugust võimalust kohtab ka Euroopa lennujaamades.

Avo Ailt lubas jälgida, et Olustvere riiul korras püsiks. Talveks viib ta selle seltsimaj-ja hoiule. «Kui kevadel päike kõrgemalt käima hakkab, toon tagasi. Kodu on kastides raamatuid veel mitmeks aastaks.»

Ailt lisas, et teretulnud on ka teiste inimeste toodavad raamatud, aga neil võiks olla mingi kaubanduslik välimus, muidu ei leia need uut omaniku.

Muu hulgas ootab praegu Olustveres uut omanikku Tammsaare «Põrgupõhja uue Vanapagana» soomekeelne väljaanne. Avo Ailt avaldas lootust, et ehk jõuab see liip-reid pidi põhjanaabrite luge-mislauale.

Pärsti vald toetab õpihimulisi noori

ÜLLAR PRIKS
yllar.priks@ajaleht.ee

Esmaspäevani oli hea õppeedukusega Pärsti valla noortel võimalik taotleda stipendiumi, mille omavalitsus on asutanud vallast kutse-õppeasutusse või kõrgkooli astunud parimate õppurite toetamiseks.

Pärsti valla haridus- ja kultuurispetsialisti Marju Musta sõnusi on õppureid sel moel toetatud juba üsna kaua. «Stipendiumi statuut on kinnitatud 2005. aastal,» täpsustas ta.

Musta andmeil oli siis aastane kogusumma 15 000 Eesti krooni. «See on läbi mit-me volikogu vastu pidanud väärikas toetus,» oli ta uhke.

Samuti jagub tema sõnut-si piisavalt tublisid õppima asujaid, kes toetusele kandi-deerivad. Kõne hetkel oli spetsialisti laual neli taot-lust, kuid sekretäril oli päeva post alles üle vaatamata. «Stipendium on populaarne, kindlasti on päeva lõpuks sooviavalduste arv suurem,» sõnas Must.

Tema jutu järgi lähevad kõik eeltingimustele vasta-vad taotlused volikogule, kes need üle vaatab ning siis ot-suse teatavaks teeb. Stipen-dium määratakse üheks õp-peaastaks tingimusel, et noor-pole avalduse esitamise päevaks õpivõlgnevusi ning kahe viimase semestri kaalu-tud keskmine hinne on vähe-malt 4,5. «Ja kellel on see kõrg-em, on ka pingereas ees-pool. Mõnel on see keskmine ikka väga tubli,» rääkis Must.

Sel aastal annab Pärsti vallavalitsus välja kolm 1000-eurost stipendiumit: üks kutseõppeasutuse õpilasele,

Marju Must on uhke, et stipendiumi jagamisest on saanud väärikas tava.

ELMO RIIG

üks kõrghariduse esimese astme õppe rakenduskõrgharidus- või bakalaureuseõppe üliõpilasele ning üks kõrghariduse teise astme magistri-õppe või bakalaureuse- ja magistriõppe integreeritud õppekavadel põhineva õppe üliõpilasele.

Marju Must ütles, et kõigil keskmise hinde järgi kvalifit-seerunutel tuli lisada aval-dus, kus oli kirjas taotletav stipendiumi kategooria, elu-lookirjeldus ning kooli kinni-tatud väljavõte eelnenud õp-peaasta õpingutulemustest. Stipendiumi määrab Musta sõnul vallavalitsus 30. septembriks. Tulemused kuulutatakse välja valla lipu-päeva tähistamiseks korral-dataval koosviibimisel ja avalikustatakse valla infolehes.

Eelmisel aastal said 1000-eurose valla stipendiu-mi Olustvere teenindus- ja maamajanduskooli sekretä-ritöö eriala õpilane Karin Kaasik-Pürg, Tallinna tehni-kakõrgkooli transporditea-duskonnas autotehnika õp-pekava üliõpilane Madis Juks ning Tartu ülikooli loo-dus- ja tehnoloogiateadus-konna keemia õppekava ma-gistriõppe üliõpilane Jaanus Liigand.

Rahvatantsijate kõrgeim autasu tuli Viljandisse

Tänavuse Ullo Toomi nimeli-se stipendiumi saab Viljandi tantsuõpetaja ja siinsete tal-viste tantsupidu-de eestvedaja Vaike Rajaste.

Ullo Toomi halduskogu lei-dis, et Vaike Ra-jaste on tantsu-õpetajana oma tööga väärtusta-nud Ullo Toomi põhimõtteid ja pärandit. Rajaste on oma elu tant-sule pühendanud ning lisaks silma-paistvale tegevu-sele Viljandimaal on ta osa-lenud ka Eesti rahvatantsu-liikumise arendamises üldi-selt.

Vaike Rajaste ise peab tantsuõpetamises olulisi-maks seda, et tantsija saaks oma tegevusest hea enesetunde. «Et selg oleks sir-ge, jalg kerge ning tantsutunnis ikka rõõmus elevus hinges. Keegi lä-heb alati ees ja keegi alati õpib — tants on koostege-mine ning üksin-da ei tee siin kee-gi midagi ära,» ütles Rajaste.

Stipendium antakse kätte tantsutaat Ullo Toomi 111. sünniaastapäeval 14. sep-tembril kell 12 Tallinna rae-kojas. (Sakala)

Vaike Rajaste

LEGENDAARNE

Kui on mehel valge sall, siis see mees on Agu Lall

ÜLLAR PRIKS
yllar.priks@ajaleht.ee

Sangarite seltsi naljahammaste klopsitud laulusõnade peategelase ja värvika linnakodanikuga kohtun Tegelas-te Toa terrassil, sest just sel päeval on selle publi külmkappidesse jõudnud Lalli lemmikõlu — lõunanaabrite Valmier-muiza.

Politsei- ja piirivalveameti kommunikatsioonibüroo endine vanempressiesindaja lõuna prefektuuris naudib värskest saabunud pensionäripõlve.

Agu Lall, kannate kahekordset pressivaenlase tiitlit. Mida selle saamiseks tegema peab?

Vaat seda peab tiitli andjate käest küsima. Tore fakt on see, et omal ajal, kui Viljandis oli veel politseiprefektuur, ütles ülemus: «Kui Sakala toimetuse peaks sind nimetama pressisõbraks, oled järgmisel päeval vallandatud, ja kui pressivaenlaseks nimetatakse, saad preemiat.» Kahjuks sel ajal, kui ma esimest korda tiitli sain, seda prefekti enam tööl polnud.

Mis kandi mehi olete?

Olen pärit Põlvast. Töötasin Põlva rajoonilehes Koit, alustasin korrektorina. Lehest suunati mind Põlva rajooni tsiviilkaitsestaabi ülemaks, siis tuli nõukogude parteikool Kehtnas. Kutse oli mul ökonomist-organisaator. Siia tulin 1977. aasta 1. septembril EKP keskkomitee suunamiskirjaga Viljandi rajooni tsiviilkaitsestaabi ülemaks.

Nii lihtsalt see tollal käiski?

Sellega on omaette tore lugu. Talvel enne kooli lõpetamist

kutsuti mind tunni ajal direktori juurde. Seal istus Viljandi rajooni täitevkomitee esimees, praeguses mõistes siis maavanem, Jaan Sarapuu. Tehti ettepanek tulla pärast lõpetamist Viljandisse tsiviilkaitsestaabi ülemaks. Ütlesin, et olen nõus, aga mul on mõned tingimused. Et neil oli mind vaja, kauplesin välja töökoha ka abikaasale ja perele korteri. Kõik lubadused täideti.

Kuidas siis seal edasi miilitsaorganitesse?

No ikka sammhaaval. Tegime esimest korda vabariigis suure tsiviilkaitse kompleksõppuse, kus mängis kolme päeva jooksul kogu rajoon. Selle eest sain ministrite nõukogu esimehelt Valter Klaussonilt preemiaks käekella. Ju siis minus midagi nähti. Mind suunati Leningradi kõrgemasse parteikooli, kaugõppesse.

1978. aasta sügisel laekus ettepanek valida mind Gagari-nimelise nädissovhoosi parteikomitee palgaliseks sekretäriks. Nii läkski. See oli noorele mehele tollal suur väljakutse, organisatsioonis oli arvel üle 200 liikme. Ja kui olin sellel ametikohal kolm aastat töötanud, saadeti mind samamoodi miilitsaulema asetäitjaks.

Sellel ametikohal töötasin politsei taasloomiseni. Juba miilitsa ajal hakkasime Viljandis välja andma ajalehte Politseipeegel.

Kuidas parteilise minevikuaga ametnikul üleminekuageg sujus?

Õeldi: «Sa pole väga suur tõbras olnud, võid politseis edasi teenida, aga alustad kõige madalamalt ametikohalt.» Nii sai minust politsei korrapidaja inspektori auastmes. Kui moodustati teabe- ja analüüsitalitus, tegin juba Mulgi raadiotele poliitseiuidiseid. Mind edutati politsei juhtivinspektoriks ja põhimõttelistelt samalt postilt

Teatrihuvilised on Agu Lalli näinud laval Romulus Suurena. Tema kaubamärki valget salli teab aga küll vist iga viljandlane.

läksin politseipensionile. Jät-kasin ameti pidamist eraisikuna. Seda kuni käesoleva aasta 18. augustini.

Ka tütar Liina on ametit valides teie jälgedes astunud.

Jaa! Liina valiti gümnaasiumi ajal Viljandimaa koolimissiks. Siis ütles ta lavalt maha, et tahab saada politseinikuks. Saal vakatas. See on olnud puhtalt tema otsus, mina vahele surkinud pole.

Liina lõpetas riigikaitseakadeemia, täna on ta põhja prefektuuris vanemkomissar. Väimees on samuti politseinik. Peres on 12-aastane Sten ja 4-aastane Helena — kaks lapselast seega.

Pensionäripõli on küll käes, aga «Linnatunni» saates kõmiseb teie mahe bass endist viisi.

Seda küll. Praeguseks on tehtud 625 saatet. Päris kõik neist pole minu tehtud. Ka Margus Haav ja Kaie Mõlter on oma panuse andnud.

Kas tüdimust veel pole?

Enne saatet võib olla küll selline tunne, et ei viitsi enam, aga kui saade on tehtud ja kor-

da läinud, kaob see rumal mõte kiiresti.

Räägime tervisest. Ühest küljest käite regulaarselt ujumas ning päikest võtate all järve ääres juba varakevad, sulavate lumehangede vahel. Teisalt pole te kunagi napsiklaasi sülitanud ja ka hetk tagasi süütasite järjekordse sigareti.

Kui ma nüüd pensile jäin, käisin spetsiaalselt perearsti juures, et ta vaataks üle, kuidas vanaduspõlvele vastu lähen. Kõik proovid olid paremad kui varem.

Mis puutub alkoholi, suitsetamise ja ka tervisesporti, siis märksõnad on ennekõike mõõdukus ja tasakaal. Olen eluaeg pidanud ametit, mille puhul tuleb pidu pidades arvestada, et järgmisel hommikul kell kaheksa peab postil olema. Ja minu kalendermärgimikus pole kunagi tühje lehti olnud. Alkohol mõjub igale inimesele erinevalt. Ja heas seltskonnas napsi võtta mulle meeldib.

Kuulute ka sangarite seltsi õlleklubisse.

Nendega koos on alati väga lõ-

bus, kodus joon õlut harva. Mulle ongi õlu seltskondlik jook. Aga kui kõõgilaua on abikaasa tehtud supp, ei tohi seda solvata ja alustada söömist, ilma et oleks enne kaks pitsi härmas viina alla võtnud.

Teil on vist üldse hobisid rohkem kui eeskujulikul koolitüdrukul?

Ma ei ütleks, et need hobid on. Ennekõike on see võimalus erinevate inimestega suhelda. Kahte klubisse olen ise läinud, ülejäänutesse on kutsutud.

Seasaare näitemängu seltsi läksin ise, kui infot lehest lugesin, veiniklubisse läksin kah ise. Rotary klubisse ja sangarite seltsi kutsuti, sinna ise minna ei saa.

Üks veider hobi on mul küll. Olen juba aastaid pidanud lugemispäevikut. Olen kokku korjanud kõik endale olulised mõtted ja tsitaadid, mis ajalehtedest ja ajakirjadest leidnud olen. Ei teagi, miks, äkki kunagi pakub kellelegi huvi.

Olete vist selline inimene, kes vaba aega kodus pigem ei veeda.

Jah, abikaasa — oleme juba

üle 36 aasta koos — pole mind selleks sundinud! (Naerab.) Kui vaja, saan nädalavahetusel kardina alla lasta ja lihtsalt pikutada kah, sest paljud klubilised kohtumised on õnneks nädala sees.

Milline teie tavaline päev praegu välja näeb?

Nagu puhkus! Saan hommikul kaua magada, terviserajale ja Huntaugu alla ujuma, siis hommikusöök ja seejärel vaatan, mis päev toob. Lõpetasin alles politseimajas oma kabineti tühjakstegemise. Uskumatu, kui palju paberit ma nende aastatega täis olen kirjutanud!

Kui nüüd elu otsast alustaksite, kas teeksite kõik samamoodi?

Seda ei saa kunagi öelda. Olu-korrad on ju nii erinevad. Aga hing on üldiselt rahul.

Kas on midagi, mis veel justkui tegemata?

Siseministriks tahaks saada! Oleks ilus elulukku kirja panna.

Mis võiks olla elu moto?

Kui õnnele ei pea mõtlema, siis ollaksegi õnnelik.

Tartu haiglale lähimas peatuses maha ei saa

KARL-EDUARD SALUMÄE
karl.salumae@ajaleht.ee

Ehkki Viljandist sõidab liinibussiga Tartusse arsti juurde nii mõnigi inimene, peatub sõiduk sealsele Maarjamõisa haiglale ja polikliniku-le lähimas, Kaare peatuses üksnes siis, kui roolikeeraja tuleb maha-soovijale liinilepingu rik-kumise hinnaga vastu.

Tõsi, ühel sel liinil sõitval bussil on Kaare peatus siiski ette nähtud, kuid too Taisto Liinide buss stardib Viljan-

dist alles pärast tööpäeva lõppu. Varem väljuvatel bussidel on nõudepeatused Riia tänaval Soinaste ja Pauluse peatuses, Kaare jääb nende vahele. Soinaste peatuses maha astudes peab inimene olenevalt sellest, millisesse meditsiinasutusse ta minna soovib, 500—800 meetrit rohkem astuma kui Kaare peatuses.

Aktsiaseltsi Sebe kommunikatsioonijuht Gert-Daniel Hankewitz ütles olukorda kommenteerides, et liinide nõudepeatused on kirja pandud enamiku sõitjate vajadusi silmas pidades ehk buss peatub kohtades, kus mahaminejaid on kõige rohkem.

«Kaare peatuses meil nõu-

depeatust pole, sest seal on väga tihe linnaliinibusside liiklus ning kaugliinibussid segaksid neid,» selgitas Hankewitz. «Kahjuks ei saa me piiramatus koguses nõudepeatusi lisada ning Kaare peatus jääb täpselt Soinaste ja Pauluse peatuse vahele, moodustades kõige optimaalsema vahemaa, mis rahuldab enamiku sõitjate vajadusi.»

Aktsiaseltsi Mulgi Reisid Viljandi regiooni juhataja Madis Lepp tõdes samuti, et peatused on valitud optimaalsuse järgi, kuid lisas, et aja jooksul olud muutuvad ning vajaduse korral peavad muutuma ka nõudepeatused. Lepp julgustas inimesi selle kohta tagasisidet andma, et firmal oleks

reaalsetest oludest võimalikult tõene pilt. Tema kinnitusele suhtub ettevõtte tagasisidesse täie tõsidusega.

«Kahjuks laekub seda liiga vähe,» nentis Madis Lepp.

Ta märkis, et bussifirmade sõlmitud liinilepingutes on kirjas, millistes peatustes üks või teine buss tohib peatuda, ja kui sellest kinni ei peeta, võib see halvimal juhul lõppeda lepingu katkestamisega. Lepa arvates võiks roolikeeraja siiski sellisele sõitjale, kel on liikumine tugevasti raskendatud, vastu tulla ja lasta ta maha peatuses, mis jääb sihtkohale kõige lähemale.

«Selline otsus jääb aga bussijuhi langetada,» sõnas Lepp.

Viljandimaa
Arenduskeskus

Viljandimaa Arenduskeskus on koostöös Viljandimaa Omavalitsuste Liidu ja Viljandi Maavalitsusega välja kuulutanud

VILJANDIMAA KODANIKUÜHENDUSTE TUNNUSTAMISE

- viies kategoorias:
- Parim kodanikuühendus 2013
 - Hea algatus 2013
 - Pärandikandja 2013
 - Kodanikuühiskonna toetaja 2013
 - Parim vabatahtlik 2013

Rohkem infot kodanikuühenduste tunnustamise kohta, viited kandidaatide esitamiseks ja täpsemad juhised asuvad Viljandimaa Arenduskeskuse veebilehel arenduskeskus.viljandimaa.ee/tunnustamine.

Tunnustusele esitamine toimub kuni 30. oktoobrini 2013 ja tunnustused antakse pidulikult üle 27. novembril Viljandimaa Kodanikuühenduste tunnustamispäeval.

KAOTUS

Haigla taandub kiirabivõitlusest

RANNAR RABA
rannar.raba@ajaleht.ee

Olgugi et Viljandi haigla juhtide hinnangul jäi siinne raviasutus kiirabiteenusest ilma ebaõiglaselt, ei kavatse nad sel teemal kohtuvaidlust jätkata.

Raviasutus vaidlustas suve hakul terviseameti korraldatud konkursi tulemust, mille kohaselt hakkavad tuleva aasta algusest Viljandi- ja Järvamaa abivajajaid teenindama sihtasutuse Tartu Kiirabi punavalged operatiivsoidukid. Eelmisel nädalal teatas Tallinna halduskohus, et terviseamet talitas siiski korrektset, ning andis terviseametile voli viivitamatult tartlastega leping sõlmida.

Viljandi haigla juhatuse esimehe Priit Tampere sõnul peab ta hinges sellist valikut endiselt ebaõiglaselt ning on veendunud, et formaaljuriidiliselt oleks võitluse jätkamiseks ainet küll. Samas tunnistas ta, et vähemalt ajutise lepingu alusel võiksid tartlased 1. jaanuaril siin oma õiguse maksma panna ning see tähendaks sisuliselt kahe dubleeriva kiirabisüsteemi ülalpidamist.

«Niisama igaks juhaks, lootes, et kunagi asi ikkagi meie

SELGITUS

PRIIT
TAMPERE,
Viljandi
haigla juha-
tuse esimees

Meie investeerimisvõimekusele kiirabi äralangemine negatiivset mõju ei anna, sest tegu polnud kasumliku teenusega. Samas on mul siiralt kahju inimestest, kes Viljandi haigla juures on kiirabi üles ehitanud ja heal tasemel hoidnud.

kasuks laheneb, poleks paraku meil majanduslikult otstarbekas autosid, ruume ja personali ülal pidada. Seega otsustasime raske südamega kõrvale astuda,» põhjendas Priit Tampere.

Lähiajal terviseameti ja Tartu kiirabi vahel sõlmitav leping kehtib viis aastat. Pärast seda pole Viljandi haigla juhi sõnul sugugi võimatu, et teenust proovitakse tagasi võtta. «Ära iial ütle iial,» lausus Tampere, kuid möönis, et midagi põhjanevat on nii pikas perspektiivis asjatu öelda.

Esialgu pole teada, mis praegu Viljandimaa teedel lii-

MARGUS ANSU (POSTIMEES)

Tartus asub kiirabi staap kesklinnas Riia tänaval. Viljandiski on lubatud operatiivautode parkimiskoht ja meeskondade tööruumid rajada kesklinna.

kuvatest kiirabiautodest ning neis töötavatest meedikute ja roolikeerajatest saab. Kui sõidukitele loodab haigla leida ostja mõnest teisest Eesti piirkonnast, siis inimeste puhul hellitatakse lootust, et Tartu kiirabi on valmis nad oma tee-

nistusse võtma. Milliseks kujuneb tegelikkus, saab selgeks kõige varem järgmisel nädalal.

Viljandlasi kaitses kohtukulli ees advokaadibüroos Raidla Lejins & Norcous töötav Ants Nõmper, keda peetakse Eesti üheks tuntumaks me-

ditsiiniõiguse spetsialistiks. Tema koostatud hagi heitis terviseametile ette esiteks seda, et valiku tegemise tingimused olid seadustega vastuolus või mitmeti tõlgendatavad.

Lisaks viitas kaebus asjaolule, et Tartu kiirabi autopark

ei olnud dokumentide põhjal otsustades sugugi parem kui Viljandi haiglal.

Terviseamet on praegu kohustus silmitsi ka Rakvere haigla ja Ida-Virumaa kiirabiga, kes jäid konkursil alla aktsiaseltsile Karell Kiirabi.

9-15. septembrini Viljandi kaupluse remondieelne

TÜHJENDUSMÜÜK

kogu kaup

-30%

Avame kaupluse uuesti 2. novembril.

VILJANDI
CENTRUMI KAUBAMAJA

ME POLE
KUNAGI NII
VÄHE MAKSNUD!

VIIMANE
VÕIMALUS!

Viimaste tööde lõpetamiseni on aega järgmise nädala reedeni, mil saabub tärmin.

4 x MARKO SAARM

KOLGA-JAANI

Süda tuksub uues rütmis

AIVAR AOTÄHT
aivar.aotaht@ajaleht.ee

Veel üks nädal ja viimasedki tööd Kolga-Jaani alevikku läbiva maantee-lõigu heaks saavad läbi.

Kui suvekuudel oli suur liiklus aleviku südamest ajuti ringi suunatud ning kohalikud elanikud pidid kõndideski hoolsalt ette vaatama ning taluma tolmu- ja mürarünnakuid, siis eile oli pilt hoopis teine.

Maanteelõiku kattis sile asfalt ja tee ääres olid püsti valgustid. Varasema jalakäijate raja asemel pakkusid turvatunnet kõnniteed, kuhu veel viimaseid kive laoti. Tolmupilvi paiskus sekka vaid sellest, et töömehed lõikasid tänavakive väiksemaks.

Tänavakividest teede ja parklate ehitusele spetsialiseerunud osahingu Boston Project töömees Mart Karu ütles, et töö kulgeb hästi. Kivid saavad tema kinnitusele laotud tärimiseks ehk 20. septembriks, aga võib-olla varemgi.

Tugiraami abil Konsumi poe juurde liikunud vanaproua ei hakanud ajakirjaniku palvel uut ja vana teed võrdlema — peamine, kui ikka poes saab ära käidud. Kaupluse välisukse juureski oli käsil kive

Töömees Mart Karu lõikas eile valalavalitsuse ees kõnniteekive paika.

ladumine, samuti uuendati treppi. Uks oli avatud, aga trepp lintidega piiratud.

Konsumi abitooline Ülle Kallaspoolik kiitis, et lõpuks ometi saab kaupluse libe välistrepp uued plaadid. Samuti väljendas ta heameelt, et remont hakkab lõppema.

Kolme kilomeetri kaugusest jalgrattaga tööle käiv Kallaspoolik nentis, et suvel oli ehitismöllu ja tolmu palju, kuid sellega tuli harjuda, sest tähtis oli ju eesmärgini jõuda. «Mina olen küll rahul,» kiitis ta tulemust.

Vald tunnustab

Poe lähedal arutasid asju vallavanem Kalevi Kaur ja peatöövõtja, Lemminkäinen Eesti Pärnu osakonna objektijuht Jürgen Jõelaan.

Jõelaane hinnangul on objekt olnud keeruline, sest ehitamiseks oli vähe ruumi ning samas tuli arvestada elanike ja läbisõitjate liikumisega.

«Pole siinkohal mõtet detailidesse laskuda, aga saan öelda, et kõik on läinud hästi,» ütles ta.

Vallavanem kiitis head läbisaamist peatöövõtjaga ja kinnitas, et kõik on sujunud. «Olen tulemusega rahul,» lausub ta. «Saame parema ja turvalisema liikluse. Läbi Kolga-Jaani kulgeva maantee ääres varem kõnniteed ei olnud ning valgustus oli kehvake.»

Küsimusele, kas ja mille üle kohalikud elanikud on kurnanud, vastas Kaur, et suurt hädaldamist polnud, aga üks vahel häiris tolmu ja müra polnud rahul sellega, et kultuurimaja eest puud maha võeti.

«Tolmu summutamiseks ehitustandrit kasteti,» lausub ta. «Puud oli vanad ja osalt mädanenud ning nende likvideerimisega saime rahvamaja ette parkimiskohti.»

Viljandi poole maantee ühte serva rajati 850 meetri pikkune kergliiklustee jalakäijatele ja ratturitele. Samuti ehi-

Aleviku avar süda: turvalist ruumi jagub nii sõidukitele kui jalakäijatele.

Viljandi poolt Kolga-Jaani viiv kergliiklustee on pikem, kui pildile mahub.

tati paarsada meetrit kergliiklusteed uuendatud Reimani tänav alguse, et lastel oleks ohutum koolis käia.

Kaur tõdes, et kaevamist oli aleviku südames palju, sest ära tehti teisigi töid. Tema selgitust mööda rekonstrueeriti koos naabermaakonna Põltsamaa ja Pajusi vallaga vee- ja kanalisatsioonitorustik ning selle pärast pole lähema paarikümne aasta jooksul vaja teed jälle üles kaevata.

Tööde hind

Vallavanem märkis, et kõnealust kolme valla ettevõtmist aitas rahastada Euroopa Liit ning Kolga-Jaani vald lisas omalt poolt 190 000 eurot.

Tee ehitamiseks vald raha kulutama ei pidanud, kuid

maksis 52 000 eurot valgustuse paigaldamise ning bussijaama parkla uuendamise eest. See summa võeti pangast laenuks.

Kõik ülejäänud tööd olid maanteeameti kanda. Maanteeameti lääne regiooni ehitusosakonna peaspetsialist Allan Allik on öelnud, et teeremont maksab 1,09 miljonit eurot.

Kolga-Jaani tuiksoone, läbi aleviku kulgev Viljandi—Põltsamaa maantee 950 meetrit pikk lõik sai varasemaga võrreldes täiesti teise näo. Vana tee võeti kogu ulatuses üles ning ehitati uus asemele.

Allik loetles, et korrastati tee pikiprofiil, ehitati uued konstruktsioonid — mulle, alus ja kahekihiline asfaltbetoonkatte —, rajati sademevete kanalisatsioon ning elektri- ja sidekaablid viidi maa alla.

MULGI UUDISE

Rattage mõisa

Mineve pühabe akas päale Elme valla sportlik ja ariv rattamatkasari «Mõisad». Kigil nelläl septembrekuu pühäbel sõidetes ütte Mulgi-maa mõisa. Edimene sõit viis Riidaje mõisa, tõine reis lääp 15. septembrel Ummuli mõisa, kolmande sõidu lõpp om Kärstne mõisan ja viimä-ne kõrd vändätes Elme mõi-sa.

Ettevõtmise pääkõrraldei Jaanus Laiverik kõnel Mulgi uudistele, et sõidu akatuse võip egäüits tetä oma kodust, kaugembelt tuleje saave autudege lähembese sõita ja sös perämise otsa rattage minna. Päämine om tääda, et kontrollpunkt om mõisan valla kellä kolmveeränd katetõis-kust kuni kolmveeränd üteni päevä. Egän mõisan tetäs kah kell 12 tiijuhige ringkäik.

Egä sõidust osavõttai

saap matkajoogi ja tillikse autasu. Nii, kes kigist nelläst mõisasõidust osa om võttan, saave lõpus mõisamatka mälestusemedali.

Pääle perämist sõitu saap käia Elme mõisan ja valla tetäs kah laverimuuseumi usse. Elmesse plaanitu laverimuuseumi kõrdategemise jaos ei ole siamaani raha leitu ja selleperäst om uune usse ari-liguld kinni. Sõski om sinna kokku korjat üle 30 laveri ja kikki neid saap 29. septembrel nätä.

Pääle perämist sõitu kingtones kah ärä üits kõrralik Scotti maastigujalgratas. Sedä ei saa mitte matkast osavõtjade, a sii andas ütele Elme valla vaesembele pere-le, kes tahas kah sporti tetä, a omal ei ole võimu ratast osta. Matkalise võive tetä ettepa-nekit, kellele ratas kinki.

III Mulgi pidu tulep Suistlen

Mulgi kultuuri instituut and tääda, et tävve uuge om käimän 2014. aastel Mulgi pidu ettevalmistamine. Kik Mulgi-maa rahvatantsu- ja -laulu-pundi, rahvapillimihe, pa-sunekoori ja mulke sõbra, kes tahas pidul üles astu, pias endest e-kirjage aadressi pääle pidu@mulgikultuur.ee instituudile tääda andma.

III Mulgi pidu peetes 7. juunil 2014. aastel Tarvastu vallan Suistlen. Tarvastu val-lavanemb Alar Karu sellät, et neil olli valide kate pidukotus-se vahel: kas tetä pidu Mustla

pääl või Suistlen. Mustlan om küll olemen laululava ja läbi alevi oles ilus rongikäiku tetä, a laululava pääle ei mahu kik nii mitu tuhat lauljat, tantsjat ja päältvaatejet ärä.

Selleperäst valitigi pidu-kotuses Suistlen, kos om olemen kõrralik spordilats ja rahvas saap pidu rõuna päält vaadete. Suistlen om kah luu-duse puult väige ilus kotus ja jõeväär, kos pidu tulep, om just viimätsel aal äste kõrda tettü, säälsaman om kah mõi-sauune ja raasike kaugem-bel ilus tuuleveske.

Mulgimaa eng ja vaim püüneti pilte pääle

Karksi valla kultuurikesku-sen om 25. septembreni valla päevapildinäitus «Mulgimaa eng ja vaim». Peräst sedä lääp välläpanek Pärnu kont-serdimajja, novembrekuul saap sedä nätä Villandi lin-naraamatukogun ja detsemb-rekuul jõvvave päevapildi ta-gasi Mulgimaale — Tõrva ki-riku-kammersaali. Näituse vallategemise pidu om täem-be, 13. septembrel kell 18 Karksi-Nuian, sinna om luba-nu kohale tulla kah piltnikke õpenu Kaupo Kikkas.

Abja koolituskeskuse iist-vedäi Sirje Rist ütäl, et päe-väpildinäitus kasus vällä koo-lituskeskuse suvitsest pildi-tegemise kursusest. Koolitus-keskusel sai siaste ettevõt-miste jaos keväde Abjan val-mis kah oma päevapildistu-diu.

Kursuse aal teive 12 osa-list Kaupo Kikkase käe all valmis sadu pilte, a välläpa-neku jaos valiti neist vällä 19. Pildi tetti Abja, Alliste ja Karksi kandin ja ennest luba-sive lahkeste üles võtta Kitz-bergi sõprade seltsi liikme. Püüneti ette kujute, kudas oli elu vanast, pilte pääl om

KARKSI VALLA KULTUURI-KESKUSE SINISES SAALIS 02.-25.09.13

Näitus pidulik avamine 13.09 kell 18.00

Fotonäitus

MULGIMAA HING JA VAIM

Näitus on valminud MTU Abja Koolituskeskuse Leader programmist rahastatud projektiga "Loovfotokursus piirkonna mainekujunduseks". Juhendajaks oli tunnustatud fotograaf ja koolitaja Kaupo Kikkas.

Näitus toetavad: OÜ Imeline Maailm, Eesti Kultuurkapital, Kaupo Kikkas, Abja Vallavõime

Mulgi rahvarööviti ja ilust luudust, taluteema om kah tähtis.

Sirje Rist kõnel, et kultuurkapitali käest om küsitud raha selle jaos, et saas neist pilttest edespäidi tetä post-kaardikogu. Kas selle jaos raha saais, ei ole viil tääda, a kindel om sii, et tuleve suvel saap välläpanekut vaadete Talnan päevapildimuuseumi keldresaalin Lee.

Kes näitust vaateme ei jõvva, saap tosinet pilti nätä kah kodulehe päält <http://www.mulgiretrofoto.eu/fotokunst/fotokursused/>.

Mulgikeelsed uudised on Sakalas ja Vikerraadios kaks korda kuus. Rubriiki toimetab Kristi Ilves Tarvastu kandist.

TEEMAD

Toimetaja TIINA SARV, 433 0047, tiina.sarv@ajaleht.ee

2050

Tervise arengu instituut kuulutab taas välja kooliõpilaste loovtööde võistluse «Söögivahetund», mille tänavune teema on «Koolisöökla aastal 2050».

MONONUKLEOOS

Haigus, mis täiskasvanuid tabab harva, aga rängalt

TIINA SARV
tiina.sarv@ajaleht.ee

Airi (32) on põdenud ja töölt ära olnud juba mitu kuud. Teda tabas haigus, mida arstid esiti kahtlustadagi ei osanud — mononukleosis.

«Asi hakkas pihta sellest, et aasta algul sain hambapõletiku. Perearst kahtlustas kõigepealt kolmiknärvipõletikku, aga kui hambaarsti juurde läksin, leidis tema, et häda on hambas,» jutustab Airi.

Kuigi hambapõletik andis pärast ravi järele, oli naise enesetunne ikka halb: teda kimbutasid liigesevalud, palavik ja iiveldus. Perearst tegi vereanalüüsid. Et kopsuklamüüdia näitajad olid normist pisut kõrgemad, määras ta antibiootikumikuuri.

Sellest hoolimata muutus Airi enesetunne üha halvemaks: ta ei saanud valude ja jõuetuse tõttu tihti isegi voodist üles. Süda jättis lööke vahele. Kardioloog tegi uuringud ja tuvastas, et süda on terve.

Edasi läks Airi reumatoloogi juurde. Too välistas liigese-põletiku, sest paistetust ei olnud ja liigeste liikuvus oli hea. Arst kahtlustas, et vaevust tekitab võib olla mõni viirus.

Pahategija hoopis viirus

Järgmine käik, õigemini sõit, oli Tartusse infektsionisti vastuvõtule. Seal selgus, et kõigi hädade põhjus on mononukleosis, mille vastu ravi ei ole ja mis tuleb lihtsalt läbi põdeda.

Airi ei süüdistas arste, sest tema eas tavaliselt enam mononukleosisi ei haigestuta. Ta on internetist asja põhjalikult uurinud ja teab, et enamasti põetakse see läbi noorena või lapseas ja sageli nii kergelt, et see jääb sootuks märkamata.

«Mul ei olnud ka haigusele iseloomulikke sümptomeid kurguvalu ja lümfisõlmede suurenemist,» nendib Airi. Küll aga olid tal peaaegu kõik täiskasvanu mononukleosisi tunnused: nõrkus, iiveldus koos söögiisu kadumisega, liigesevalu ja südamehäired.

«Mida vanemana seda haigust põetakse, seda raskemalt see kulgeb,» teab Airi. Et haigustekitaja ründab inimese immuunsüsteemi, andis samuti immuunsüsteemi nõrgendav antibiootikumikuur viirusele veel võimu juurde.

Praegu Airi tervis tasapisi paraneb. Ta jõuab juba ise väljas liikuda ja loodab peatselt tööle naasta. Südamearsti soovitusel kasutab ta üldtugevdavaid vahendeid viirpuuekt-rakti ja Q 10.

Üks enamiku viirusnakkustega kaasas käiv sümptom on suur väsimus.

ANTS LIIGUS (PÄRNU POSTIMEES)

vaid vahendeid viirpuuekt-rakti ja Q 10.

Tagantjärele mõeldes oli Airi sõnul kõige hullem see kuu, mil ta äärmiselt kehva enesetundega voodis lamas, teadmata, mis tal viga on või kunas ta terveks saab.

Airi, kes on järginud tervise-likku elustiili ja pole seni peaaegu üldse haige olnud, usub, et ta ei jää tõve kätte kannatama kogu eluks, nagu üksikute täiskasvanueas nakatunutega juhtub, vaid saab sellest lõplikult üle.

Enamik inimesi põeb läbi

Mononukleosis on Epstein-Barri viiruse põhjustatav sülgjega leviv nakkushaigus, millele on iseloomulikud halb enesetunne, palavik, kurguvalu, kaela-, kukla- ja kaenlaaluste lümfisõlmede suurenemine, põrna suurenemine ning maksapõle-

tik. Esineda võib ka vaid üks neist nähtudest. Lisaks võivad tekkida turse silmade ümber ning peenetäpiline lööve kehal.

VIIRUS

Epstein-Barri viirusega on nakatunud kuni 90 protsenti inimestest.

Nagu öeldud, põetakse see haigus läbi juba lapseas. Väikelastel kulgeb see enamasti sümptomiteta, kuid noortel ja täiskasvanutel kujuneb välja mononukleosisi haiguspilt.

Pärast nakatumist jääb Epstein-Barri viirus kogu eluks organismi, elades neelus ja spetsiifilistes immuunsüste-

mi rakkudes. Arvatakse, et seda kannab koguni kuni 90 protsenti elanikkonnast.

Mononukleosis levib inimeselt inimesele peamiselt sülje kaudu. Nakatuda võib näiteks suudeldes, samuti teiste inimestega samast pudelist või tassist juues. Öhu kaudu piisknakkusena see tavaliselt ei levi.

Viiruse peiteaeg on kuu või kaks. Haigus diagnoositakse vereanalüüsi põhjal.

Harilikult on mononukleosis kahjutu haigus, millest paranetakse mõne nädala jooksul. Suurenenud lümfisõlmed muutuvad taas normaalseks umbes kolmandal haigusnädalal. Väsimus ja nõrkustunne võivad kesta veel mitu kuud.

Pärast mononukleosisi põdemist tuleks vähemalt kuu aega vältida füüsilist koormust ning vähemalt pool aastat ei tohi olla veredoonor.

Suvikõrvits ei ole nõudlik taim ja annab rikkalikku saaki. ELMO RIIG

Mahe suvikõrvits puhastab keha

Suvikõrvits ehk kabatšokk kasvatab üha uusi vilju. Tore, kui neid saab oma peenralt võtta ja süüa siis, kui nad pole liiga suureks ja paiseks muutunud.

Turuäris on omad reeglid ja seal müüdvad kabatšokid on mõnikord uskumatult kogukad. Suurus aga ei kahaneda selle vilja väärt omadusi, maitse ehk välja arvatud.

Aili Paju kirjutab oma raamatus «Taimed looduses ja apteegis», et igaüks, kes põeb liigese-põletikku (ka reumat, podagrat), võiks tarvitada suvikõrvitsat varasvest peale. Seda sobib süüa värskest, aga ka praetuna, hautatuna ja keedetuna.

Professor Paju kinnitab, et kui suviti süüakse kabatšokki regulaarselt, aitab see viia kehast välja väärtuseta ja seiskunud jääkained. Pealegi soodustab suvikõrvitsa suur pektiinisaldus koleste-

rooli ja ladestunud soolade eemaldumist organismist, takistades niimoodi veresoonte lupjumist.

Eriti on selle eest asjatundja sõnul tänulikud inimesed maks ja neerud ning nende elundite korrastuv ainevahetus peaks peegelduma järjest paranevas enesetundes. Lisaks on suvikõrvits rikas südamele tähtsate kaaliumühendite poolest, ta parandab südame ja veresoontekonna seisundit ning aitab likvideerida haiges kehas tekkinud turseid.

Kabatšokiga sarnaselt toimivad organismis lillkapsas, brokoli, värske kurk, tomat, paprika ja aeduba.

Kahjuks tuleb tunnistada, et paljudele meestele suvikõrvits ei meeldi. Üks võimalus on seda praadida koos muna ja singitükikestega — siis kõlbab see enamasti ka kõige suuremale kabatšokipõlgurile, toid on aga tervislikum kui lihtsalt pannile löödud munad ja liha. (Sakala)

Mida omastehooldajad toetuseks vajavad?

MAIRE PENTIKÄINEN, omastehooldajate grupi eestvedaja

24. augustil peetud omastehooldajate teisel foorumil ilmnas, et Viljandi kavandab tänavu sügisel korraldada omastehooldajate seas uuringu, mille põhjal juurutada uusi teenuseid või seniseid edasi arendada.

Kuni seda tehtud ei ole, palume omastehooldajatel teada anda, milliseid üritusi (koolitused, loengud, praktilised õppused ja muud) nad vajavad oma igapäevase hooldustöö kergendamiseks.

Paberite järgi on Viljandis ligi 400 omastehooldajat. Meie gruppis osaleb kümme-kond, kes kõik hooldavad töö-

pooldest raske tervisepuudega lähedast.

Mõtleme parajasti tulevasele aastale. Linn on lubanud meile rahalist toetust loengute, praktiliste õppuste ja muu vajaliku korraldamiseks. Peame esitama oma plaanid 20. septembriks. Kindlasti on inimesi, kel on häid ettepanekuid. Palun andke neist lähipäevil teada meiliaadressil mairepent@hotmail.com või saatke kiri Maire Pentikäineni nimele Viljandi puuetega inimeste kotta aadressil Posti tänav 20, Viljandi.

Ootame enda seltsi kõiki omastehooldajaid, kes tahavad nõu ja abi või lihtsalt vahetevahel kodust välja tulla ning sama tööd tegevate inimestega mõtteid vahetada. Saame kokku iga kuu teisel kolmapäeval kell 14 Pikal tänaval asuvas Viljandi päevakeskuses.

Esmaspäev, 16. september

06.55 Televisioon
08.55 Holby City haigla
09.55 Televisioon*
11.55 Maahaigla
12.45 Maahommik*
13.30 Pehmed ja karvased*
13.55 Saatevigid
14.00 Jamie Oliveri 30 minuti road*
14.30 Wallander*
16.00 Holby City haigla*
17.00 Aktuaalne kaamera
17.10 Reisile minuga
17.35 Minuscule
17.40 Maahaigla*
18.30 Aktuaalne kaamera
19.00 Ringvaade
20.05 Osoon
20.35 Meie inimesed
21.00 Aktuaalne kaamera. Ilm
21.30 Sport
21.40 Välisilm
22.10 Steve Jobs – miljardärst hipi
23.05 Riigimehed*
23.30 Waterloo Roadi kool

06.00 Punased roosid, 593*
06.45 Joonissarjad
07.55 Reporter*
08.55 Tuhat ja üks ööd, 75*
09.55 Rosario, 75/105*
11.00 Kodus ja võõrsil, 5584
11.30 Sajandi armastus, 3/63*
13.30 Reisile meiega*
14.00 Saladused
14.50 Punased roosid, 594/800
15.55 Küladetektiivid, 121
16.55 Rosario, 76/105
18.00 Tuhat ja üks ööd, 76
19.00 Reporter
20.00 Saladused
20.30 Naabriplika
21.30 Mentalist
22.25 Lõppmäng
23.25 NCIS Los Angeles
00.20 Meedium

06.15 Joonissarjad
07.55 Armastus võidab, 124*
08.55 Kirgide torm, 1719*
09.55 Vaprad ja ilusad, 6560*
10.35 Elu keset linna, 13
11.05 Elu keset linna, 14
11.35 Seaduse nimel 2, 5
12.30 Printsess ja konn*
14.30 Vaprad ja ilusad, 6561
15.00 Seitsmes taevas 1, 6
16.00 Armastus võidab, 125
17.00 Kirgide torm, 1720
18.00 Kättemaksukontor 2, 6
19.00 Seitsmesed uudised
20.00 Võimalik vaid Eestimaal
20.30 Ment 3, 1
21.30 CSI kriminalistid 13, 10
22.30 Mf. Elusalt maetud
00.30 CSI Miami 10, 9

07.10 Animasarjad. **08.35**
 MuinasTeeVee. **09.00**
 Ringvaade*. **09.35** Säärased mulgid.
10.00 Waterloo Roadi kool. **11.00** Väike
 maja preerias. **11.50** Siin ja praegu.
12.35 Lo väike kuningriik*. **14.30** Valimis-
 eed 2013. **17.00** Uue aja asjad. **17.15** Väike
 maja preerias*. **18.00** Animasarjad.
18.30 Lastetuba. **18.40** Animasarjad.
19.20 AK (viipek). **19.30** AK (vk). **20.00**
 Idioot, 2/10. **20.55** NO99 Kunstikool,
 2/15*. **21.00** Ela sajaga, 1/15*. **21.30** Jüri
 Üdi Klubi. **22.30** Mf. Annie Hall. **00.00**
 Kaalul on rohkem kui elu, 2/18

06.00 Hommikuraadio. **09.00**
 Seitsmesed uudised. **09.30** Kodu
 keset linna*. **10.00** Kutsuge
 Cobra 11 4, 4*. **11.00** Mf. Rotilõks*.
13.30 Kodu keset linna. **14.00** Kutsuge
 Cobra 11 4, 4*. **15.00** Kälimehed 1, 10.
16.00 Kuidas ma kohtasin teie ema 3,
 13*. **16.30** Kutsuge Cobra 11 4, 5. **17.30**
 Top Gear 5/9. **18.30** Simpsonid 16, 7*.
19.00 Perepea. **19.30** Kuidas ma kohtasin
 teie ema 3, 14. **20.00** Wilfred 2, 7.
20.30 Simpsonid 16, 8. **21.00** Koige nal-
 jakamad koduvideod. **21.30** Mf. Viimane
 sõit. **23.20** Paljalt naljakas. **23.50** Värav
 1, 6. **00.50** Salatoimikud 8, 5

05.45 Rosario, 6/105. **06.30**
 Totaalne ärkamine! **09.00**
 Doktor Oz*. **09.50** Emmer-
 dale, 10*. **10.20** Küladetektiivid, 6.
11.15 Heartland*. **12.25** Hotell Grand,
 7*. **13.50** Peakoka saladused, 7. **14.20**
 Naistekliinik, 22. **15.10** O.C. **16.00**
 Heartland. **17.00** Pahad tüdrukud, 104.
18.00 Doktor Oz. **19.00** Kodus ja võõrsil,
 5585. **19.30** Emmerdale, 11. **20.00**
 Eesti tippmodell. **21.00** Mf. Pereolimpia.
22.55 Staariminutid. **23.00** Raud-
 sed kokad. **00.05** Reporter

07.00 Reporter+ **08.00** Usu või
 ära usu!, 10/169*. **08.30** Spiooni-
 tairid*. **09.20** Teisaldajad*.
09.45 Klikitähed*. **10.10** Rannavalve.
13.50 Benny Hill*. **14.25** Maailma kõige
 rumalamad..., 13*. **15.15** Spioonita-
 rid. **16.05** Portreteerija. **17.00** Maailma
 kõige rumalamad..., 14. **17.55** Benny
 Hill. **18.30** Klikitähed. **19.00** Tuvikesed*.
20.00 Trikimees. **20.30** Usu või ära usu!,
 11/169. **21.00** Kaks ja pool meest*.
21.30 Kriminaalne Venemaa. **22.35**
 Gaasikontroll. **23.35** Conan, 104. **00.25**
 Kaks ja pool meest. **00.50** Tuvikesed

Teisipäev, 17. september

06.55 Televisioon
08.55 Holby City haigla
09.55 Televisioon*
11.55 Maahaigla
12.45 Prillitoos (subtiitritega)*
13.45 Osoon (subtiitritega)*
14.15 Välisilm*
14.45 Steve Jobs – miljardärst hipi*
15.40 Teater laulab
15.50 Ilus maa*
16.00 Holby City haigla*
17.00 Aktuaalne kaamera
17.10 Reisile minuga
17.35 Minuscule
17.40 Maahaigla*
18.30 Aktuaalne kaamera.
19.00 Ringvaade
20.05 Vabariigi kodanikud
21.00 Aktuaalne kaamera. Ilm
21.30 Sport
21.40 OP!
22.10 Kodu, 1/16
22.55 Waterloo Roadi kool

06.45 Joonissarjad
07.55 Reporter*
08.55 Tuhat ja üks ööd, 76*
09.55 Rosario, 76/105*
11.00 Kodus ja võõrsil, 5585
11.30 Saladused*
12.00 Naabriplika*
13.00 Huumoritähestik*
14.00 Saladused
14.50 Punased roosid, 595/800
15.55 Küladetektiivid, 122
16.55 Rosario, 77/105
18.00 Tuhat ja üks ööd, 77
19.00 Reporter
20.00 Mis sul viga on?
20.30 Kaks kanget Indias
21.30 Kanal 20
22.30 Nikita
23.30 Krimi
00.00 Mf. Tõuge

06.15 Joonissarjad
07.55 Armastus võidab, 125*
08.55 Kirgide torm, 1720*
09.55 Vaprad ja ilusad, 6561*
10.35 Elu keset linna, 15-16
11.35 Seaduse nimel 2, 6
12.30 Ment 3, 1*
13.30 CSI kriminalistid 13, 10*
14.30 Vaprad ja ilusad, 6562
15.00 Seitsmes taevas 1, 5
16.00 Armastus võidab, 126
17.00 Kirgide torm, 1721
18.00 Kättemaksukontor 2, 7
19.00 Seitsmesed uudised
20.00 Kaua võib
20.30 Suletud uste taga 4, 3
21.30 CSI New York 9, 4
22.30 Mf. Kiired ja vihased 2
00.35 CSI Miami 10, 10

07.10 Animasarjad. **08.15**
 Lastetuba*. **08.30** Öpiolu!
08.55 Minuscule*. **09.00** Ringvaade*.
10.05 Waterloo Roadi kool. **11.00** Väike
 maja preerias. **11.50** Jüri Üdi Klubi*.
12.50 Gunnar otsib jumalat*. **14.15** Maa
 sinagi, maa minagi. **14.30** Valimised
 2013. **17.00** Uue aja asjad. **17.10** Väike
 maja preerias*. **18.00** Animasarjad.
18.30 Lastetuba. **18.45** Animasarjad.
19.20 AK (viipek). **19.30** AK (vk). **20.00**
 Pealtnägija*. **20.45** Gilmore'i tüdrukud.
 2013. **21.00** AegRuum. **22.20** ehk, uhhu-
 duur 2. **22.50** Eesti TOP 7. **23.35** Kuidas ei
 tohiks elada, 2/6. **00.00** Troonide mäng

06.00 Hommikuraadio. **08.30**
 Seitsmesed uudised. **09.30** Kodu
 keset linna*. **10.00** Kutsuge
 Cobra 11 4, 5*. **11.00** Mf. Viimane sõit*.
12.45 Kalamehejutud. **13.30** Kodu kes-
 et linna. **14.00** Kutsuge Cobra 11 4, 5*.
15.00 Kälimehed 1, 11. **16.00** Kuidas
 ma kohtasin teie ema 3, 14*. **16.30** Kut-
 suge Cobra 11 4, 6. **17.30** Sõjaprintsess
 Xena 3, 9. **18.30** Simpsonid 16, 8*.
19.00 Perepea. **19.30** Kuidas ma kohtasin
 teie ema 3, 15. **20.00** Wilfred 2, 8.
20.30 Simpsonid 16, 9. **21.00** Koige nal-
 jakamad koduvideod. **21.30** Euroopa
 jalgpalli Meistrite liiga. **23.45** Paljalt nal-
 jakas. **00.15** Kummitsulinna vangid 1, 4

06.30 Totaalne ärkamine!
09.00 Doktor Oz*. **09.50**
 Emmerdale, 11*. **10.20** Küla-
 detektiivid, 7. **11.15** Heartland*. **12.25**
 Hotell Grand, 8*. **13.50** Peakoka sala-
 dused, 8. **14.20** Naistekliinik, 23. **15.10**
 O.C. **16.00** Heartland. **17.00** Pahad
 tüdrukud, 105. **18.00** Doktor Oz. **19.00**
 Kodus ja võõrsil, 5586. **19.30** Emmer-
 dale, 12. **20.00** Naabriplika. **21.00**
 Ameerika tippmodell 14, 11/13. **22.00**
 Gok Wan annab moenõu. **23.10** Seksi
 õppetunnid. **6/10. 00.05** Reporter

07.00 Reporter. **08.00** Usu või
 ära usu!, 11/169*. **08.30** Spiooni-
 tairid*. **09.20** Conan, 104*.
10.10 Rannavalve. **13.50** Benny Hill*.
14.25 Maailma kõige rumalamad..., 14*.
15.15 Spioonitairid. **16.05** Portreteerija.
17.00 Maailma kõige rumalamad..., 15.
17.55 Benny Hill. **18.30** Klikitähed.
19.00 Tuvikesed*. **20.00** Krimi. **20.30**
 Usu või ära usu!, 12/169. **21.00** Kaks ja
 pool meest*. **21.30** Mf. Kaubanduskes-
 kuse kangeline. **23.15** Mootorite maa-
 ilmas, 2*. **23.30** Conan, 129. **00.20** Kaks
 ja pool meest. **00.45** Tuvikesed

Kolmapäev, 18. september

06.55 Televisioon
08.55 Holby City haigla
09.55 Televisioon*
11.55 Maahaigla
12.45 Ilus maa*
12.50 NO99 Kunstikool, 2/15*
13.00 Riigikogu infotund
14.00 OP!
14.30 Ajalik ja ajatu*
15.00 Maailma ajalugu, 2/8*
16.00 Holby City haigla*
17.00 Aktuaalne kaamera
17.10 Reisile minuga
17.35 Minuscule
17.40 Maahaigla*
18.30 Aktuaalne kaamera
19.00 Ringvaade
20.05 Pealtnägija
21.00 Aktuaalne kaamera. Ilm
21.30 Sport
21.40 Foorum
22.30 Jah, härra peaminister, 2/6
23.00 Waterloo Roadi kool

06.45 Joonissarjad
07.55 Reporter*
08.55 Tuhat ja üks ööd, 77*
09.55 Rosario, 77/105*
11.00 Kodus ja võõrsil, 5586
11.30 Kaks kanget Indias*
12.30 Mis sul viga on?*
13.00 Kanal 20*
14.00 Saladused
14.50 Punased roosid, 596/800
15.55 Küladetektiivid, 123
16.55 Rosario, 78/105
18.00 Tuhat ja üks ööd, 78
19.00 Reporter
20.00 Suur lotokolmapäev
21.00 Heeringas Veenuse öäl
21.30 Pilvede all
22.30 Jahtunud jälg
23.30 Harry seadus
00.25 Sjomini juurdlus

06.15 Joonissarjad
07.55 Armastus võidab, 126*
08.55 Kirgide torm, 1721*
09.55 Vaprad ja ilusad, 6562*
10.35 Elu keset linna, 17-18
11.35 Seaduse nimel 2, 7
12.30 CSI kriminalistid 13, 10*
13.30 CSI New York 9, 4*
14.30 Vaprad ja ilusad, 6563
15.00 Seitsmes taevas 1, 6
16.00 Armastus võidab, 127
17.00 Kirgide torm, 1722
18.00 Kättemaksukontor 2, 8
19.00 Seitsmesed uudised
20.00 Appi tuleb selgetnägija, 3
21.00 Võimalik vaid Venemaal
22.30 Mf. Kiired ja vihased 2
00.35 CSI Miami 10, 10

07.10 Animasarjad. **08.15**
 Lastetuba*. **08.30** Püra-
 midid tipus. **09.00** Ringvaade*. **10.00**
 Waterloo Roadi kool. **11.00** Väike maja
 preerias. **11.45** Gilmore'i tüdrukud*.
12.30 Mf. Annie Hall*. **14.00** Rakett 69.
14.30 Valimised 2013. **17.00** Uue aja
 asjad. **17.10** Väike maja preerias*. **18.00**
 Lastetuba. **18.30** Animasarjad. **19.20** AK
 (viipek). **19.30** AK (vk). **20.00** Meie in-
 imesed. **20.20** Minuscule. **20.30** Metsa-
 peatus. **21.00** Vaba maa. **21.20** Diana ja
 linn. **21.30** Kirjandusfestival HeadRead.
22.00 Mf. Kaaperdamine. **23.40** Obama
 Valge Maja kaamerasilma läbi. **00.35**
 Mängime veel!, 15/15

06.00 Hommikuraadio. **08.30**
 Seitsmesed uudised. **09.30** Kodu
 keset linna*. **10.00** Kutsuge
 Cobra 11 4, 6*. **11.00** Kalamehejutud, 1.
11.30 Kalamehejutud, 2-4. **13.30** Kodu
 keset linna. **14.00** Kutsuge Cobra 11 4,
 6*. **15.00** Kälimehed 1, 12. **16.00** Kuidas
 ma kohtasin teie ema 3, 15*. **16.30** Kut-
 suge Cobra 11 4, 7. **17.30** Sõjaprintsess
 Xena 3, 10. **18.30** Simpsonid 16, 9*.
19.00 Perepea. **19.30** Kuidas ma kohtasin
 teie ema 3, 16. **20.00** Wilfred 2, 9.
20.30 Simpsonid 16, 10. **21.00** Koige
 naljakamad koduvideod. **21.30** Euroo-
 pa jalgpalli Meistrite liiga. **23.45** Euroo-
 pa pokkeriturnee. **00.45** Paljalt naljakas

06.30 Totaalne ärkamine!
09.00 Doktor Oz*. **09.50**
 Emmerdale, 12*. **10.20** Küla-
 detektiivid, 8. **11.15** Heartland*. **12.25**
 Unustamatu*. **13.25** Raudsed kokad*.
14.20 Naistekliinik, 25. **15.10** O.C.
16.00 Heartland. **17.00** Pahad tüdru-
 kud, 107. **18.00** Doktor Oz. **19.00** Ko-
 dus ja võõrsil, 5588. **19.30** Emmerdale,
 17. **20.00** Pilvede all. **21.00** Beebimi-
 nutid. **21.30** Süües saledaks, 7. **22.00**
 Piinlikud kehad. **23.10** Bordell 232.
00.10 Reporter

06.30 Krimi*. **07.00** Reporter.
08.00 Usu või ära usu!, 12*.
08.30 Spioonitairid*. **09.20** Co-
 nan, 129*. **10.10** Rannavalve. **13.50** Ben-
 ny Hill*. **14.25** Maailma kõige rumalamad...,
 16*. **15.15** Spioonitairid. **16.05** Portreteeri-
 ja. **17.00** Maailma kõige rumalamad...,
 17. **17.55** Benny Hill. **18.30** Usu või ära
 usu!, 13/169. **19.00** Tuvikesed*. **20.00**
 Kuldivillak. **20.30** Usu või ära usu!, 13/169.
21.00 Kaks ja pool meest*. **21.30** Mf.
 Lõks. **23.30** Kalaletung, 1*. **23.30** Conan,
 131. **00.20** Kaks ja pool meest

Neljapäev, 19. september

06.55 Televisioon
08.55 Holby City haigla
09.55 Televisioon*
11.55 Maahaigla
12.45 Pealtnägija*
13.30 Aedniku sügis
13.50 Täheleav: Madis Habakuk*
15.05 Vabariigi kodanikud*
16.00 Holby City haigla*
17.00 Aktuaalne kaamera
17.10 Reisile minuga
17.35 Minuscule
17.40 Maahaigla*
18.30 Aktuaalne kaamera
19.00 Ringvaade
20.30 Mõistlik või mõttetu
21.00 Aktuaalne kaamera. Ilm
21.30 Sport
21.40 Kapital
22.10 MI
22.35 Muusikadokk: Queen
23.40 Waterloo Roadi kool

06.45 Joonissarjad
07.55 Reporter*
08.55 Tuhat ja üks ööd, 78*
09.55 Rosario, 78/105*
11.00 Kodus ja võõrsil, 5587
11.30 Pilvede all*
12.30 Heeringas Veenuse öäl*
13.00 Suur lotokolmapäev*
14.00 Saladused
14.50 Punased roosid, 597/800
15.55 Küladetektiivid, 124
16.55 Rosario, 79/105
18.00 Tuhat ja üks ööd, 79
19.00 Reporter
20.00 Parim enne
20.30 Kodutunne
21.30 Mf. Agent Salt
23.30 Mf. Salakaup

06.15 Joonissarjad
07.55 Armastus võidab, 127*
08.55 Kirgide torm, 1722*
09.55 Vaprad ja ilusad, 6563*
10.35 Elu keset linna, 19-20
11.35 Seaduse nimel 2, 8
12.30 Appi tuleb selgetnägija, 3*
13.30 Kondid 8, 3*
14.30 Vaprad ja ilusad, 6564
15.00 Seitsmes taevas 1, 7
16.00 Armastus võidab, 128
17.00 Kirgide torm, 1723
18.00 Kättemaksukontor 2, 9
19.00 Seitsmesed uudised
20.00 Kodumäng
21.30 Kättemaksukontor 10, 2
21.30 Selgetnägijate tuleproov 7, 7
22.35 Mf. Palja relvaga 3
00.05 Euroopa pokkeriturnee
01.10 Päästjad 6, 6

07.10 Animasarjad. **07.45**
 Vaat kus lopsi! **08.05** Pik-
 nikutort*. **08.15** Lastetuba*. **08.30** Töö-
 tuba. **09.00** Ringvaade*. **10.05** Water-
 loo Roadi kool. **11.05** Väike maja pree-
 rias. **11.50** Puutepunkt*. **12.20** Ilus
 maa*. **14.30** Valimised 2013. **17.00** Uue
 aja asjad. **17.10</**

VABA AEG

Toimetaja KAIE MÖLTER, 433 0041, sakala@ajaleht.ee. Kuulutused tel 433 0062, kuulutused@sakalakirjastus.ee

TEATER

Sakala keskuses etendub 17. septembril kell 19 Tartu Uue Teatri lavastus «Ird, K.». See on Ivar Põllu autorilugu teatrimees Kaarel Irdist. Piletid eelmüügis Piletilevis ja Piletimaailmas. Tallinna tänav 5, Viljandi.

KINO

Männimäe salongkinos on täna kell 20 draama «Soovin, et oleksid siin». Lisainfo veebilehel www.mannimaja.ee. Riia mnt 52-d, Viljandi.

ÜRITUSED

August Pulsti õpistu ootab huvilisi ringidesse. 16. septembrist on esmaspäeviti kell 16 koolilaste (6—10-aastased) laulu- ja mänguring, õpetab Annika Mändmaa, ning kell 18 pere-ring, kus laule, mängu ja tantse õpetab kogu perele Kairi Leivo. Ringid toimuvad pärimusmuusika aidas Viljandis Tasuja puiestee 6. Registreerimine veebilehel www.folk.ee/opistu või telefonil 434 2601.

Viljandi vanakraamiturg on 14. septembril kell 10 Raekoja ees. Lisainfo telefonil 5667 5930 või 522 5296 või e-postiga viljandi.vanakraamiturg@gmail.com.

Rahvusvahelised saapaheitevõistlused leiavad aset 14. septembril kell 12 Viljandi järve äärsel harjutusstaadionil. Registreerida saab enne võistlusi kohapeal. Täiskasvanuile osalustasu 10 €, lastele tasuta.

Viljandi vanas lennukitehases on 14. septembril kell 15 üritus «VANT lennukitehasesse» — Viljandi avatud noortetuba (VANT) kolib vanasse lennukitehasesse Hariduse tänav 12-a.

Viljandi väärivate ülikooli 4. hooaja avaüritus on 14. septembril kell 18 Sakala keskuse saalis. Esinevad Reet Linna ja Tõnu Raadik. Kontserdi pilet on 2 €. Tallinna tänav 5, Viljandi.

Tarvatu küla päev on 14. septembril kell 12 Liiva talu õuel. Info Allani telefonil 527 9819.

Tipu looduskooli sügispäev on 14. septembril kell 11. Huvilistele on meisterdamise õpitoad ning õpetatakse leivaküpsetamist. Info www.tipulooduskool.ee või telefonil 5353 6961.

Viljandi Raekoja pargis on 21. septembril linna 730. sünnipäeva puhul kogu pere pidupäev ja laat, kuhu osalejad on oodatud sügisandidega. Laadakaubaks sobivad aiasaadused ja neist valmistatud hoidised. Samuti võib kaasa võtta pestud õunu, millest pressitakse kohapeal joomiseks värsket mahla. Kauplemise soovist palume teada anda hiljemalt 18. septembriks. Lisainfo ja registreerimine e-posti aadressil info@sakalakeskus.ee,

telefonil 433 3992, www.sakalakeskus.ee.

Kultuuriakadeemias algavad keele- ja raamatupidamise kursused. Lisainfo veebilehel www.kultuur.ut.ee/taiendusope ja telefonil 5855 3137. Posti tänav 1, Viljandi.

NÄITUSED

Kondase keskuses näeb Tarah Montbélialtzi aktifotode näitus «Hermann Johanni nägemus», 15. septembrini Anna Wildrose'i kollaaži- ja assamblaažinäitust «Sinine, valge, punane», 22. septembrini Kaarina Staudinger-Loppukaarre maale müstilistest olevustest «Õised olevused» ning 22. septembrini Soomes elava kunstniku Tatjana Bergelti kollaaže «Keele ilu» ja Urve Küttneri «Visioone». Püsiekspositsioonis on Paul Kondase maalilooming Viljandi muuseumi kogust. Pikk tänav 8, Viljandi. Tel 433 3968.

Viljandi raamatukogu trepiahallis 20. septembrini päästeameti fotovõistluse «Tuleohutus» tööd, kojulaenuetusosakonnas 28. septembrini Eesti nahakunstnike liidu kõitekunstinäitus «Konrad Mägi. Kõidetud», lasteosakonnas 12. oktoobrini Marianna Oklejaki raamatuillustatsioonide näitus «Kuningas ja võlur». Tel 433 8660. Tallinna tänav 11/1.

Karksi valla kultuurikeskuse sinises saalis on 25. septembrini fotonäitus «Mulgimaa hing ja vaim».

Viljandi linnagaleriis raamatukogu kolmandal korrusel on 27. septembrini avatud Eesti ettevõtluskõrgkooli Mainor üliõpilasdisaini näitus «Ü-DI-3». Tallinna tänav 11/1.

Sakala keskuse jalutusaalis näeb 28. septembrini Evi Kauri maale. Tallinna tänav 5, Viljandi.

Abja kultuurimaja esimese korruse fuajees on septembri lõpuni avatud Soome graafiku Inge Lööki näitus «Vahvad vanamemmed». Pärnu maantee 28, Abja-Paluoja.

Viljandi muuseumis on 5. oktoobrini Viljandi huvi- ja kunstikooli õpilaste ühisnäitus «Must- ja valge». Johan Laidoneri plats 10. Tel 433 3316.

Mulgi Ukuvaka ruumes on oktoobri lõpuni pärandkultuuri aastale pühendatud näitus «Oh aegu ammuseid». Avatud tööpäeviti kella 11—17. Kooli tänav 2, Abja-Paluoja.

Suure-Jaani külastemajas saab näha Valev Seinä maalinäitust «Jaanist mihklipäevani». Ilmari tänav 3-a. Tel 551 5932.

NIMEPÄEV

Täna nimepäevalised on Ervin, Ervi ja Ervo.

Tartu Uus Teater mängib Sakala keskuses Ivar Põllu autorilavastust «Ird, K.».

TARTU UUS TEATER

Teater tuleb premeeritud lavastusega

17. septembril toob Tartu Uus Teater Viljandi Sakala keskuses vaataja ette Ivar Põllu autorilavastuse «Ird, K.», mis on pärinud Eesti teatri aasta-preemiatel parima meesosa-täitja ning parima algupärandi preemia ning nominatsiooni parima naisnäitleja kategoorias.

Lavastus on saanud ka rahvusvahelist tunnustust: «Balti teatrisügisel» sai see parima meesnäitleja, kontseptsiooni ning muusikalise kujundaja preemia. Autor ja lavastaja Ivar Põllu ning meespeaosatäitja Nero Urke on tehtud töö eest Kristi ja

Siim Kallase stipendiumi laureaadid.

Kaarel Ird (1909—1986) on Eesti teatriloo vastuolulisim mees. Pätt ja kommunist, lavastaja ja teatritehnik, kelle ta poleks Tartu linn ja Vanemuise teater sellised, nagu me neid tunneme.

Ird töötas aastaid maalrina, osales mitmes teatris, mis kinni pandi, kirjutas vabadussõjaainelise näidendi, osales küüditamises, põletas hävituspataljoni koosseisus maju ja sildu, osales Tartu sõjajärgses ümberjagamises ja Vanemuise ülesehitamises, oli surmani tulihingeline

kommunist. Ta läks eluloojaku kõigiga tülili ja suri vaimses üksinduses hullumajas.

Lavastus on tragöödia mehest, kes ei kahtle ega kõhkle kunagi ning kelle suurim mure on see, et ta ei jõua kõike ise ära teha. Lavastus on täiesti mittenostalgiline sissevaade kommunistlikku lähiminevikku. Huumorimeelela ekskommunistidele ebasoovitav!

Lavastus on osa Ivar Põllu Tartu-ainelisest triloogiast «Armastus, teater, hullus ja surm», millesse kuuluvad veel «EndSpiel» (2008) ja «Vanemuise biitlid» (2012). (Sakala)

Linnagaleriis kuuleb nahkhiirtest

Kolmapäeval, 18. septembril kell 18 on Viljandi linnaraamatukogu kolmanda korruse näitusesaalis nahkhiirtele pühendatud loodusõhtu.

Loodusõhtu külaline Rauno Kalda räägib Eesti nahkhiirtest, nende mitmekesisusest maailmas ja sellest, miks on meil nahkhiiri tarvis. Pärast loengut minnakse neid üheskoos Viljandi lossiparki kuulama ja vaatama.

Loodusõhtu korraldamist toetab keskkonnainvesteeringute keskus. Osalemine on kõigile tasuta. Loodusõhtu loenguosa kestab umbes kaks tundi, jalutuskäik lossipargis umbes tunni.

Osavõtusoovist saab teada anda keskkonnaametile keskkonnahariduse spetsialistile Reet Vaiksalule e-posti aadressil Reet.Vaiksalu@keskkonnaamet.ee. (Sakala)

NALI

Kõrvits jutustab pärast aia-pidu: «Uba on selles, et redis jõi ennast peedist täiesti kapsaks — kakerdas ringi, ise paljas nagu porgand ja nüüd on tal kurk haige.»

Redis vastu: «Pärast kanepit peedistas aga kõrvits paljast porgandit, tehes tal le maasikaid ning lõpuks esitles kõigile tilli, mille lubas oale rosinasse toppida. Oli see alles pirn!»

AINULT SEL NÄDALAL

9.–15. septembrini

AINULT SAKALA TELLIJATELE

on kõigil Sakala tellijaskonda kuuluvatel isikutel võimalik soodustingimustel osta järgmisi tooteid:

Rootsi graanulpõleti

keraamilise süüteelemediga ARITERM PX 22

~~1700 €~~ **1600 €**
Hind koos tigutransporditööga.

Põhjamaade tippkvaliteet!

TORU-JÜRI

VILJANDIS Leola t 49
Tel 433 0002, 505 8394
www.torujyri.ee
E-R 8–18, L 9–14

Viljandi Maarahva Pood
Ilmarise t 1, Viljandi bussijaam
Tel 433 5051
E-R 9–19, L 9–17, P 9–15

Mahlapress, 18l

~~249 €~~ **199 €**

Kooliaasta esimene arvuti TASUTA monitoriga!

~~240 €~~ **177 €**

Järelmaksu kuumakse alates 8 €

VILJANDIS Tallinna t 2-a, tel 433 4399, e-post matti@matti.ee

Arvutikomplekt Dell OptiPlex

Intel Pentium E5300 protsessor (kahetuumaline, 2600 Mhz)
2 GB vahemälu
80 GB kõvaketas
DVD kirjutaja
Tarkvara Windows XP Professional
Helikaart, 1 Gbe võrgukaart
Klaviatuur ja optiline hiir
+ 17" monitor Dell UltraSharp

Fotod on illustreerivad. Kaupa on piiratud kogus ja pakkumised kehtivad nädala lõpuni või kuni kaup jätkub.

TASUTA kliendikaardi saavad kõik, kellel on kehtiv Sakala tellimuse.

Kliendikaardi saab Sakala toimetusest tööpäeviti kella 9–17.

Samas saab vormistada Sakala tellimuse.

SPORT

Toimetaja MADIS LUIK, 433 0043, madis.laik@ajaleht.ee

O:O

Kolmapäeval võõrustas spordi-klubi Tääksi noortevõistkond Suure-Jaani staadionil Eesti U-19 vanuseklassi jalgpalli meistrivõistluste esiliigaturniiril Põltsamaa/Jõgeva linnameeskonda. Hooaja 14. vooru kohtumine lõppes 0:0.

TULEKUL

VEEMOTOSPORT. Homme kell 12 algavad Viljandi järvel Eesti meistrivõistluste teise etapi sõidud.

KERGEJÕUSTIK. Kell 12 on Viljandi staadionil teivashüppe seeriavõistluse etapp.

JALGPALL. Homme kell 12 kohtuvad Soe staadionil Eesti meistrivõistluste teises liigas FC Tarvastu ja Türi Ganvix JK. Suure-Jaani staadionil on homme kaks kolmanda liiga mängu: kell 12 on Suure-Jaani United vastamisi Navi Vutiselt-siga ning kell 14.30 SK Tääksi FC Tartuga.

Pühapäeval kell 14 peavad Viljandi staadionil esiliiga kohtumise JK Tulevik ja Tallinna FC Puuma.

JALGRATTAMATK. Pühapäevase matka kontrollpunkt kunagise Loodi raudteejaama juures on avatud kella 11–14.

Tantsijad alustasid hooaega

HELLE PALDRA, tantsuõpetaja

Võistlustantsijate esimene sügisene mõõduvõtt sai teoks augustikuu viimasel päeval Põltsamaal, kus peeti D- ja C-klassi karikavõistlusi ning sarja «Magus algus» etapp.

Tarvastu valla poiss Egon Paala, kes treenib koos Tartu tütarlapse Eva Liisa Metspaluga Tartu klubis Stiil, pani punkti järjekordsele etapile oma tantsijakarjääris. Paar on koos tantsinud vaid ühe aasta, kuid jõudnud kiiresti eduni. Juba märtsi algul tõusid nad liidripositsioonile juunioride esimese D-klassi edetabelis Ladina-Ameerika tantsudes ning suurendasid iga võistlusega oma edumaad.

31. augustil jäid nad küll alla külalispaarile Lätist, ent see Eesti edetabelit ei mõjutanud. Nii läksid neile seegi kord kirja esikohapunktid. Samas täitsid C-klassi ülemineku punktid ning ülejäänud neljal D-klassi karikaetapil paar enam osaleda ei saa.

Nüüd jääb vaid oodata, kas keegi suudab ületada nende suure punktisumma — 285 — või võtavad nad detsembris vastu teenitud aastakarikad. Ka eelmise, E-klassi lõpetas Egon Paala aastakarikaga. Siis treenis ta koos Kristel Mooratsiga Viljandi klubist Linavästri.

Väga häid tulemusi näitasid Põltsamaal «Magusa alguse» etapil ka Linavästriku noored tantsijad. Laste esimeses nelja tantsu klassis saavutasid teise koha Kaur Kivilaan ja Neli-Liis Linn. Samuti teise koha teenisid Karl-Oskar Kivioja ja Karolin Kivilaan laste teises nelja tantsu klassis. Mõlemale paarile oli see esimene võistlus nelja tantsu klassis.

Antti Kütt ja Gloria Karolina Viikoja tulid neljandale kohale mudilaste klassis.

RATSUTAMINE

Takistussõitjad jagasid Sammuulis karikaid

MADIS LUIK
madis.laik@ajaleht.ee

Pühapäeval Sammuulis peetud takistussõidu võistlustel «Viljandimaa karikas 2013» tegi kaasa enamik meie maakonna ratsutajaid, aga oli ka kaugemalt tulijaid.

Viljandimaa ratsaspordiklubi juhataste esimees ja Sammuuli tallide perenaine Mall Normann tunnistas, et osalejaid oli oodatust vähem. «Veidi aktiivsemat osavõttu lootsime eelkõige naaberklubide sõitjatel, jäime aga korralduse ja teavitamisega veidi hilja peale.»

Hiljuti õnnestus klubil Normanni sõnul kultuurkapitalilt karikasarja tarvis toetust saada ning tänu sellele on võimalik järgmisel aastal korraldada juba kolmest osavõistlusest koosnev Viljandimaa karikasari. Erinevalt pühapäeval asetleidnud võistlusest kuulub see sari ka ratsaspordi liidu kalenderplaani, mis peaks Eesti takistussõitjate seas suuremat huvi äratama.

Pühapäeval kõige kõrgemate takistustega sõidus võidutsenud Ivo Ots nentis, et niusugused mõõduvõttud on vajalikud nii sõitjatele kui publikule, ning hindas korraldajate pingutusi selles vallas kõrgelt.

«Viljandimaal pole just palju võistlemisvõimalusi, noori ratsaspordihuvilisi tundub aga olevat,» lausub ta.

Otsa sõnul on praegu tema käsutuses olevad ratsud päris tipptasemel võistlusteks veel noored, pealegi kulub tal palju aega ja energiat treeneritööle.

Viljandimaa karika pälvis Ots ümberhüpetega parkuuris, milles takistused ulatusid 125 sentimeetrini. Tosina startija seast jõudsid ümberhüpetele ehk läbisid põhiparkuuri veatult veel Kairi Dräbtsinkaja hobusega Peron ja Kertu Klettenberg hobusega Arezzo. Ümberhüpped läbisid veatult nii Ots kui Dräbtsinkaja, ent parem aeg andis esikoha Otsale. Klettenberg sai neli karistuspunkti.

Päeva kolmas sõit tõi kahefaasilisse, 100- ja 110-sentimeetriste takistustega parkuuri 17 võistluspaari. Neist esimese osa läbis puhtalt kaheksa ja teise osa kolm. Parimat aega näitas Liisa Roasto hobusega Alziir. Talle järgnesid Ivo Ots hobusega Copherfild ja Teet Juul hobusega Litle John.

Liisa Roasto pälvis hobusega Alziir 100- ja 110-sentimeetriste takistustega kaheosalise sõidu üldvõidu ning samuti kuulus talle võidukarikas Trakeeni tõugu ratsude arvestuses.

KRISTINE MIILEN

Samuti kaheosalise, 100-sentimeetriste takistustega sõidu võitis Brita Tuvi hobusega Jaffary. Talle järgnesid Ivo Ots Alberti ja Mirje Uiibo Rolexiga. Sellel võistlusel startis 21 ratsutajat ning esimese faasi läbis neist puhtalt kaheksa ja teise neli.

Võistluspäev Sammuuli tallides hakkas aga pihta algajate ratsutajate ja noorte hobuste sõiduga, kus takistused ulatusid 60–80 sentimeetrini. Võitjad olid kõik parkuuri puhtalt läbinud ning neid oli 21 startinust 12.

Mõlemas kaheosalises

parkuuris peeti eri arvestust Trakeeni tõugu ratsudele. Madalamate takistustega sõidus pälvis võidu Marin Varblane hobusega Antropoff ning teises osutus parimaks sõidu üldvõitja Liisa Roasto Alziiriga. Peakorraldaja Mall Normann leidis, et võistlused läksid igati korda ning kõik sõidud olid huvitavad. Tuleval aastal teoks saava karikasarja kolmel etapil loodab ta aga näha suuremat hulka osalejaid ja nende seas ka Eesti tippe.

Nagu Sammuuli tallide perenaine nentis, kaasneb kor-

raldamisega rohkesti tööd ja vaeva, ent nende juurde on koondunud hulk tublisid noori, kes seda koormat jagada aitavad. «Elu näitab, et ühel talil on kaks võimalust: toimetada omaette ja vaikselt hääbuda või end arendada. Meie olemine valinud selle raskema tee,» lausub ta.

Normann lisas veel, et loodab leida võimaluse Sammuuli maneeži veidi korrastada, ent peamine siht on rajada sinna liivakattega soojendusväljak. «Siis on täidetud kõik nõuded, et saaks korraldada kõrge tasemega võistlusi.»

Tartu t 8, 71020 Viljandi
Üldtelefon 433 0040
Faks 433 4275
Internet: <http://sakala.ajaleht.ee/>
e-post sakala@ajaleht.ee
Reklaami telefon 433 0063, faks 433 0080
Kuulutuste faks 433 0066
e-post reklaam@sakalakirjastus.ee,
kuulutused@sakalakirjastus.ee
Klienditeenindaja-sekretär
Marge Ira 433 0040
Peatoimetaja Hans Väre 433 0050
Peatoimetaja asetäitja
Marko Suurmägi 433 0042
Vanemtoimetaja
Rannar Raba 433 0051
Toimetajad
Maarja Möldre 433 0082
Anu Arak 433 0082
Arvamustoimetaja
Karl-Eduard Salumäe 433 0048
Reporterid
Aivar Aotäht (uudised) 433 0085
Margus Haav (kultuur) 433 0046
Sigrid Koorep (uudised) 433 0049
Madis Luik (sport) 433 0043
Sten Mahov (tarbija) 433 0052
Kaie Mölter (uudised) 433 0041
Siim Piirak (uudised) 433 0084
Üllar Priks (uudised) 433 0044
Tiina Sarv (kultuur) 433 0047
Egon Valdaru (uudised) 433 0053
Fotograaf Elmo Riig, Marko Saarm 433 0057
Korrektoirid Kadri Soon, Ülle Mällmann 433 0056
Kujundusjuht Ain Kivilaan 433 0058
Küljendus Piret Holtsmann, Katri Henga 433 0055
Reklaamitoimetuse peaspetsialist Merlin Muts 433 0063
Müügispetsialistid
Airi Janke 433 0060
Monika Schults 433 0064
Kuulutuste ja ajalehe tellimuste vastuvõtu klienditeenindaja Andra Tetsmann 433 0062
Kujundaja Imbi Padrik 433 0081
Küljendaja-kujundaja Liina Valt 433 0081
Korrektoir Gitta Lilienthal 433 0083
Finantsjuht
Pilvi Sume 447 7099
Raamatupidajad
Kaie Liiv 433 0065, Meeli Eismann 433 0068

Kuulutuste vastuvõtt tööpäeviti kella 9–17, lõuna kella 13–13.30. Järgmise päeva ajalehte kella 12-ni. Sakala ilmub viis korda nädalas. Väljaandja AS Ühinenud Ajalehed. Juriidiline aadress Gildi t 1, 51007 Tartu. Postiaadress Rüütli t 14, 80010 Pärnu. Toimetuse käsikirju ei tagasta ja võtab endale õiguse neid lühendada. Välisautorite honorarid kantakse üle pangakontole üks kord kuus järgmise kuu 6. kuupäeval. Kõik ajalehes Sakala avaldatud artiklid ja fotod on autoriõigusega kaitstud teosed, mille reprodutseerimine, levitamine ning edastamine mis tahes kujul on ilma AS-i Ühinenud Ajalehed kirjaliku nõusolekuta keelatud.

Trükitud Kroonpressi trükiokjas. Tiraaž 8731

Kaebuste korral ajalehe sisu kohta võite pöörduda pressinõukogusse, pn@eall.ee või telefon 646 3363.

Kolmapäeval ei sündinud Viljandis ühtegi last.

135 AASTA EEST Sakala, 9. IX 1878

Aasiamaal. Hirmsast näljahädast, mis Hiina riigis tänawu walitsemas on, tuleb ikka veel uusi hirmsamaid sõnu. Pekingist kirjutab herra Fraser Lord Salisbury'le, et nendes maakondades, kus Hiinas näljahäda walitseb, 7 miljon inimest selle hädale ohvriks on langenud. Neis maakondades, kus näljahäda kõige suurem on, pidada inimesed nagu metselajad elama: üks langeb teise peale ja kes tugewam on, sööb nõrgema ära.

60+

Laupäeval, 14. septembril ilmub järjekordne AJAKIRI ELUKOGENUD INIMESELE

Ajakiri on kõigile Sakala, Pärnu Postimehe, Virumaa Teataja, Järva Teataja ja Valgamaalase tellijatele **TASUTA!**

Väljaandja

**Ühinenud
Ajalehed**

Ajakirja ilmunud numbritega saab tutvuda internetis www.60pluss.ee

ABJA GÜMNAASIUM pakub tööd

huvijuhile ja alates 2. veerandist
gümnaasiumiastme ajalooõpetajale
(osalise koormusega).

Avalduse ja CV palume saata e-posti aadressil sirje@abja.vil.ee
Lisainfo direktor Sirje Renteri tel 5621 1646.

KINNISVARA

Anda üürile 2-toaline mugavustega korter Viiratsis, otse omanikult. Tel 504 8836.

Ostan 1-toal korteri Viljandis. Tel 5647 8256.

Soovin üürida 2-3-toalise ahik korteri. Tel 5675 5652.

TÖÖ

Biofan OÜ vajab puidupakkijaid. Tel 5770 2633.

Mööblit tootev ettevõtte Trebaltic OÜ võtab tööle pingitöölise. Tel 5742 9452.

Tööd saab telefonimüüja. Tööülesanded on toodete ja teenuste müük telefoni teel ning tellimuste vormistamine. Tööaeg on kella 9–16. Nõudmised kandidaadile: hea eesti kõnekeele oskus, tulemustele orienteeritus ja suhtlemisjulgus. Ettevõtte pakub mitmekülgset tööd, tulemustele vastavat palka (2–7 eurot tunnis), väljaõpet töö käigus ja painedlikku tööaega. Töö sobib igas vanuses inimestele. Tel 5884 4145, Angeli.

Vajan ehitustöölisi. Tel 527 7600.

Üksik ehitusmees saab tööd ja elamise talus. Tel 525 8343.

TEENUSED

Katusetööd. Tel 5889 6817.

Elektri-, plaatimis- ja ehitustööd. Tel 508 7448.

Kaardid ennustavad. Tel 900 1727, h 1,09 €/min, 24 h.

Kaevude puhastus, sanitaartehnilised tööd. Tel 5813 5496.

Plaatimistööd, vannitubade remont. Tel 5830 3488.

Raamatupidamisteenus. E-post bilanss@hotmail.ee, tel 529 4185.

Kallis Kadi perega! Südamlik kaastunne sulle ja lähedastele kallile

KRISTIN BENJAMINI

surma puhul.

Astrid perega

Malberg Arenduse OÜ
METSA ÜLESTÖÖTAMISTEENUS
Valmet 860,1 ja MTZ 82 harvesteri- ja mootorsaelõikus

- materjalide ost • lankide kokkuost
- kraavide ja teeäärte puhastamine võsast
- võsahakkimine • muru niitmine
- trimmeritööd • muruplatside rajamine
- vasarniidukiga niitmine

Teeme teie metsad korda! Kuulutus ei aegu!
Tel 5254 732, 5533 835

SUURE-JAANI SÜGISLAAT
14. septembril 2013 Suure-Jaanis Ilmatari platsil

LAADAPROGRAMM
10.00 Laada avamine.
Laadatuju hoiab üleval päevajuht EMIL RUTIKU.
10.00-16.00
Kauplemine eelistatult **Eesti toodetega** (istikud, puutöö, käsitöö, kohalik toidukraam, kala jpm).
Kirbuturul võimalik osta-müüa-vahetada riideid, nipsasju, vanavara, raamatuid.
10.00-15.00
Erinevad töötoad (sepp, korvipunumine, vigursaagimine jpm).
Igal täistunnil valla isetegevuslaste esinemised.
14.00 Valla parima õunapiruka konkurss.
ÕNNELOOS, RATSUTAMINE, PÖÖRLEV AUTO, BATUUDID, LOOMAD

kell 11-13.
Saab degusteerida parimaid grilliroogi, bbq toitusid, süte sees küpsutatud veiseliha ja palju muudki.
Jagatakse näpunäiteid grillimiseks ja barbeque'ks.

Maailmakuulsat BBQ guru Enn Tobrelutsu grillitöö KOOLITUS

LAADAPILET 1 €, allameetrimised tasuta.
Piletistjate vahel loositakse välja auhinnad!
KORRALDAJAD: Suure-Jaani vallavalitsus
Suure-Jaani kultuurimaja
Lisainfo telefonidel 526 4590, 522 1846.
KAUPLEJATE REGISTREERIMISE vorm
www.suure-jaani.ee

Teeme katuse- ja fassaaditööd. Tel 5626 4115.

Viin tasuta minema metallijäätmed. Tel 5870 6737.

KOOLITUS

Soome tööohutuskardikoolitus 21. sept Pärnus. Hind 85 €. OÜ Unigo Partners (koolitusluba nr 6240HTM) tel 5661 4656, www.aktualkoolitus.ee.

MUUD

Müüa mett. Tel 529 7313.

ÄRA ANDA

Sõnnik Vana-Võidu külas. Tel 5690 8868.

PÕLLUNDUS

Päidre puukool müüb suures valikus viljapuuistikuid L, 14. sept Viljandi turul ja P, 15. sept Mustla laadal.

Maiste talu aiand müüb maasikataimi «Polka» ja «Sonata». Tel 511 2586.

Müüa kartuleid «Läti kollane» ja «Laura». Vedu. Tel 552 1619.

Ostan mulda. Tel 515 0247.

Toidukartul, ka suurtes kogustes. Vedu tasuta. Tel 5620 8897.

MÜÜK

ERIOTSTARBELISE DIISLIKÜTUSE (ahjuküte) MÜÜK.
Kohalevedu alates 1000 l.
OÜ Piiri Kütus
Tel 504 6151.

Müüa kuiva 30 cm kaske ja 50 cm leppa Tänassilmas. Tel 527 6954.

Lõhutud küttepuud. Vedu. Tel 433 3130, 523 8503.

Kuivad ja märjad küttepuud. Tel 502 9596.

Päikeseküttesüsteemid ja PV päikesepaneelid. Parim hind Eestis, paigalduskogemused aastast 2003. Soojuspumpade müük ja paigaldus. Konsultatsioonid, nõustamine. Telefon +372 5553 9162, veebileht www.soojapood.ee.

Kuivad kütteklotid al 20 €/m³, puitbrikett. Vedu. Hulgi soodushinnad. Tel 506 8501.

Kuivad kütteklotid. Tel 5828 9919.

Siiras kaastunne Estrile isa

AVO TAMMELA

surma puhul.

Paul ja Vaike

Sakala.
Terre Viljandimaa lael!

Sul on kodus midagi, mida sa enam ei kasuta - aga ära visata ka ei raatsi ...

ÄRA MURETSE!

Ajalehtedes Sakala, Järva Teataja, Virumaa Teataja, Pärnu Postimees ja Valgamaalane ilmub

IGAL LAUPÄEVAL RUBRIIK «KASUTATUD ASJAD»,

kus kasutatud asjade müügikuulutuse tähemärgi hind on vaid **1 sent ja pildi lisamine TASUTA!**

Kuulutusi võetakse vastu E-R 9-17 Sakala toimetuses Tartu tänav 8 I korrusel või e-postiaadressil kuulutused.sakala@ajaleht.ee. Info telefonil 433 0062.

TÄNUAVALDUS

VILJANDI JAKOBSONI KOOL

Viljandi Jakobsoni kooli balletistudio tänab südamest lahkeid toetajaid, kes aitasid meie väikelinna baleriinid Ukrainasse festivalile:

Eesti kultuurkapitali Viljandimaa ekspertgrupp
Eesti kultuurkapitali Haridus- ja teadusministeerium
Viljandi Metall AS
Viljandi linn

LOOMAD

Müüa kaks lüpsilehma ja pullvasikas. Tel 5631 8299.

Äntu mõisa pruuni sulestikuga oktoobris munemist alustavate noorkanade (tunnustatud mahekanad) lõpumüük on esmaspäeval, 16. septembril järgmistes Viljandimaa bussipeatustes: kell 7.30 Võhma, 8 Olustvere, 8.30 Suure-Jaani, 9 Vastemõisa, 9.15 Viljandi turg, 10 Ramsi, 10.15 Sultsi, 10.30 Öisu, 10.45 Haliste, 11.15 Mõisaküla, 11.45 Abja-Paluoja, 12.15 Karksi-Nuia, 12.30 Sudiste, 12.45 Kärstna, 13.15 Suislepa, 13.30 Mustla, 14 Holstre, 14.15 Viiratsi, 14.30 Vana-Võidu, 14.45 Saarepeedi. Info tel 327 0206, ringil tel 5664 3113.

Kuiv lepp võrgus. Tel 511 1177.

Müüa lõhutud küttepuid ja kütteklotse 40 l võrkkotis, hind 1,50 €. Tel 5683 0454.

Pakitud kütteklotid ja kaminapuud. Vedu tasuta. Tel 433 3130, 523 8503.

Pakitud turba- ja puitbrikett, alusel. Vedu. Tel 433 3130, 523 8503.

OST

Ostan vanu katalüsaatoreid. Tel 504 4777, www.remetal.ee.

TEATED

Aikido treeningud E ja K kl 19 Viljandi spordihoones. Oodatud on kõik huvilised al 13 a. Info tel 526 8812, www.viljandiaikido.eu.

Kolga-Jaani vallavolikogu 2013. aasta 6. septembri otsusega nr 123 on kehtestatud Kolga-Jaani vallas Vaibla külas Sirje kinnistu detailplaneering.

Südamlik kaastunne Milvile lähedastega kallile pojale, isa, elukaaslane ja venna

JAAK TAMBETSI

kaotuse puhul.

Milvi tütarde peredega

Maaleht kutsub:

EESTI KÜNNIMEISTRI-VÕISTLUSED 2013

27. ja 28. septembril Olustveres

Reedel, 27. septembril
 13.00 künnimeistrivõistluste avamine
 13.30 VIP-ide künnivõistlus

Laupäeval, 28. septembril
 teadustelk, vibulaskmine, kastironimine, traktorite vigursõit. Päeva lõpetab keemiatund.
 16.00 künnimeistrivõistluste lõpetamine

Mõlemal päeval
 ATV-sõit, kompleksvõistlused külastajatele, traktorisõit, tiigrirada, hobusõit, veotakso, kommionu, mürisev auto

www.kynniselts.ee

KÜNNIVÕISTLUSTE TOETAJAD:

Swedbank KONEKESKO Põllumajandusministeerium
 Silky Ways BALTIC AGRO Sike Agri FLINT
 syngenta TURE BAYER Bodas VILJANDIMAA PÕLLUMEHED
 A.TAMMEL Jõgeva Tootajate Liit BERNER EESTI OÜ DOTNUOVOS PROJEKT
 Oilseeds Trade TATOLI PÕLLUMEHED PARIM AGRILAND VÄDERSTAD

RÄPINA AIANDUSKOOL
 Aastast 1924

Räpina aianduskoolis on tulekul järgmised koolitused:

23.09–4.10 kell 9 **Raietöölise väljaõppe koolitus***, 80 tundi, 650 €

27.09 kell 9 **Mulla uurimine ja mullaomaduste parandamine**, 8 tundi, 30 €

27.09 kell 10 **Viinamarjakasvatuse**, 34 tundi / 4 õppepäeva, 100 €, osalemine ühel õppepäeval 35 €

4.–6.11 kell 9 **Taimekaitse** (taimekaitsetöötaja tunnistuse saamiseks), 24 tundi, TASUTA**

Peagi algab lilleseadekursus algajatele.
 Kursus on tasuta.

Tasuta kursusi rahastab PRIA. * võimalik osaleda töötukassa koolituskaardi alusel, ** talunikele ja põllumajandusettevõtete töötajatele. Osalejate arv on piiratud. Vajalik on eelregistreerimine. Täpsem info ja registreerimine veebilehel www.aianduskool.ee/taienduskoolitus või tel 796 1549, 5346 1209.

LAHE RIIDEÄRI
 Tallinna t 6, Viljandi. Tel 442 3017.

Naistele uus kaup Pariisist!

Meesteriiete allahindlus kuni 50%.

hansacandle

for atmosphere

AS Hansa Candle asutati 1996. aastal. Meie toodanguks on küünlad ja süüdetooted ning ekspordime neid 15 välisriiki. Meie tehas asub Viljandis ja meil töötab üle 140 inimese.

Ootame oma meeskonda

TOOTMISMEISTRIT,

kelle töö sisu on tootmistegevuse korraldamine ja organiseerimine, inimeste juhtimine, liinitöö efektiivsuse jälgimine, kvaliteedi jälgimine ning arvestuse ja kontrolli teostamine.

Oled sobiv kandidaat, kui:

- sul on vähemalt keskharidus ja soov ennast edasi arendada
- saad hakkama nii eesti, vene kui inglise keeles
- tunned ennast arvuti taga koduselt
- sul on hea analüüsivõime ja süsteemne mõtlemine
- sulle meeldib töötada nii meeskonnas kui iseseisvalt
- oled kohusetundlik, sõbralik, paindlik, arengule orienteeritud ja eesmärgipärane

Omaltpoolt pakume:

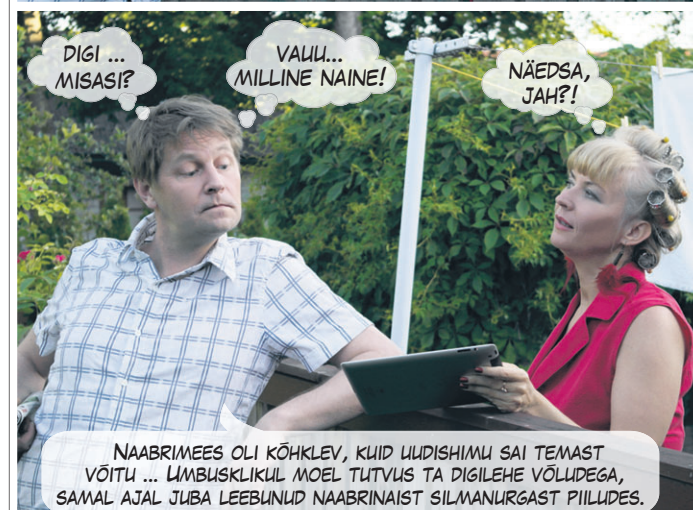
- huvitavat ja vaheldusrikast tööd rahvusvahelises ettevõttes
- arenguvõimalusi

Kandideerimiseks palun saada oma CV ja kaaskiri koos palgasooviga hiljemalt **24. septembril** e-posti aadressil personal@hansacandle.com.

Lisainfo telefonil 524 2660, Aire.

KÕIK SAI ALGUSE ÜHEL KAUNIL SUVEÕHTUL, KUI KERGELT ÜLEOLEVA MOEGA NAABRINAINA AVASTAS NAABRIMEHE PAPERLEHTE LUGEMAST. SIINKOHAL EI SUUTNUD NAABRINAINA VAIKIDA. TA LIHTSALT PIDI SEKKUMA ...

NAABRIMEES OLIS KÕHKLEV, KUID LUDISHIMU SAI TEMAST VÕITU ... LUMBUSKLIKUL MOEL TUTVUS TA DIGILEHE VÕLUDEGA, SAMAL AJAL JUBA LEEBUNUD NAABRINAINA SILMANURGAST PIILIDES.

OLLES DIGILEHE LUMMUSES, UNUSTAS NAABRIMEES PEAGI TALLE PANDUD KOHUSTUSED... NAGU TIHTIPEALE IKKA ÜHES HARVOONILISES PEREIDÜLLIS ETTE TULEB ...

Alati sinuga kaasas ...

Sakala
www.sakala.ajaleht.ee

VEKTOR AVATUD E-R 9-18, L 9-16 • PUIDU 17, VILJANDI

Pakkumine kehtib kuni 30.09.13 või kuni kaup jätkub.

Laminaatparkett Urban Legend 2-lippi, paksus 7mm, klass 31 6,50€/m² 10,50€/m²	Laminaatparkett Jalakas plank, paksus 6mm, klass 31 3,99€/m² 6,25€/m²	Puitparkett Tamm Alamo 3-lippi, 14mm, õlitatud 21,95€/m² 25,95€/m²
Vaipkate ASTRA beez laius 4m 3,99€/m² 5,95€/m²	Vaipkate Cars laius 4m 7,95€/m² 10,50€/m²	Koridorivaip Trieste laius 80cm 12,79€/jm 16,95€/jm
PVC-kate Tamm laius 4m 5,99€/m² 7,58€/m²	MDF-viimistlusplaat 6 x 198 x 1192 mm, pk=2,12m² 5,29€/m² 7,47€/m²	Sokliplaat kivipuruga 1250mmx600mmx8mm 12,90€/tk 16,90€/tk
Keraamiline plaat 25cmx50cm 15,95€/m² 17,47€/m²	Muldvärvi 11kg erinevad toonid Kõik toonid -20%	Suur valik Saksa tapeete laius 1m 13,95€

HEA METSAOMANIK!

OSTAME

KUUSEPALKE
 PÄRNU SADAMAS ja
 KUNDA SADAMAS.
 Diameeter alates 12 cm.

Lauri Uibopuu,
 tel 503 2050
lauri@artiston.ee

Kuulutusi
 ja leinateateid
 saab tellida

24h

internetis

www.sakala.ajaleht.ee

Elegants

PESUMAJA
 JA
 KEEMILINE
 PUHASTUS

E-R 8–17.30, L 9–14
 Savi tänav 3, Viljandi.
 Tel 433 4043.

